ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟΥ (πέμπτο πενταμελές τμήμα)
της 22ας Νοεμβρίου 2001 *

Στην υπόθεση T-9/98,

Mitteldeutsche Erdöl-Raffinerie GmbH, με έδρα το Spergau (Γερμανία), εκπροσωπούμενη αρχικώς από τους M. Schütte και M. Maier, δικηγόρους, και στη συνέχεια από τους Schütte και J. Lüdicke, δικηγόρο, με τόπο επιδόσεων στο Λουξεμβούργο,

προσφεύγουσα,

κατά

Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπούμενης από τους V. Kreuschitz και P. Nemitz, με τόπο επιδόσεων στο Λουξεμβούργο,

καθής,

* Γλώσσα διαδικασίας: η γερμανική.

που έχει ως αντικείμενο αίτημα ακυρώσεως της αποφάσεως 98/194/ΕΚ της Επιτροπής, της 1ης Οκτωβρίου 1997, όσον αφορά την παράταση του καθεστώτος φορολογικής πριμοδότησης των επενδύσεων ύψους 8 % για επενδύσεις στα νέα ομόσπονδα κράτη κατ' εφαρμογήν του φορολογικού νόμου του 1996 (ΕΕ L 73, σ. 38),

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ
(πέμπτο πενταμελές τμήμα),

συγκείμενο από τους P. Lindh, Πρόεδρο, R. García-Valdecasas, J. D. Cooke, M. Βηλαράς και N. J. Forwood, δικαστές,

γραμματέας: D. Christensen, υπάλληλος διοικήσεως,

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της προφορικής διαδικασίας της 25ης Ιανουαρίου 2001,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

Περιστατικά και διαδικασία

1 Η προσφεύγουσα είναι θυγατρική της γαλλικής ανώνυμης εταιρίας Elf Aquitaine (στο εξής: Elf). Συστάθηκε ενόψει της κατασκευής ενός διυλιστηρίου στη Leuna

(ομόσπονδο κράτος της Σαξωνίας-Άνχαλτ) (στο εξής: διυλιστήριο Leuna 2000 ή σχέδιο Leuna 2000) κατόπιν συμφωνίας της 23ης Ιουλίου 1992 αφορώσας την ιδιωτικοποίηση ενός παλαιού διυλιστηρίου στη Leuna και της Minol AG, διανομέα διυλισμένων πετρελαϊκών προϊόντων. Οι εργασίες κατασκευής, οι οποίες άρχισαν διαρκούντος του 1993, έπρεπε, σύμφωνα με τα αρχικά σχέδια της Elf, να περατωθούν τον Ιούλιο του 1996. Στην πραγματικότητα, δεν κατέστη δυνατόν να ολοκληρωθούν παρά τον Νοέμβριο του 1997 λόγω περιστάσεων ανεξαρτήτων της θελήσεως της προσφεύγουσας, ήτοι, κυρίως, της παρουσίας, στο γήπεδο, βομβών και ναρκών από τον δεύτερο παγκόσμιο πόλεμο.

2 Οι γερμανικές αρχές αποφάσισαν να χορηγήσουν ένα πακέτο ενισχύσεων στην προσφεύγουσα για την πραγματοποίηση του σχεδίου Leuna 2000, μεταξύ των οποίων ενίσχυση ύψους 360 εκατομμυρίων γερμανικών μάρκων (DEM) ως φορολογική πριμοδότηση στην επένδυση ύψους 8 % για τις επενδύσεις στις νέες ομόσπονδες χώρες, προβλεπόμενη από τον Investitionszulagengesetz 1993 (νόμο του 1993 για την ενθάρρυνση των επενδύσεων, στο εξής: InvZulG). Το 1995, ένα μέρος αυτού του ποσού, ήτοι 97,5 εκατομμύρια DEM, καταβλήθηκε στην προσφεύγουσα για τις επενδύσεις που είχε πραγματοποιήσει κατά τη διάρκεια του προηγούμενου έτους στο πλαίσιο αυτού του σχεδίου.

3 Το άρθρο 3, παράγραφος 3, του InvZulG προέβλεπε ότι ο ενδιαφερόμενος, προκειμένου να μπορεί να τύχει της φορολογικής πριμοδοτήσεως ύψους 8 %, έπρεπε να αρχίσει την πραγματοποίηση του επενδυτικού του σχεδίου μεταξύ της 31ης Δεκεμβρίου 1992 και της 1ης Ιουλίου 1994, και να το έχει αποπερατώσει πριν από την 1η Ιανουαρίου 1997. Στην περίπτωση κατά την οποία το σχέδιο δεν είχε πλήρως πραγματοποιηθεί εντός αυτής της προθεσμίας, ο ενδιαφερόμενος όφειλε να αποδώσει τα ποσά που είχε ήδη λάβει ως φορολογική πριμοδότηση. Με έγγραφο της 24ης Νοεμβρίου 1992, η Επιτροπή πληροφόρησε τη Γερμανική Κυβέρνηση για την απόφαση της 11ης Νοεμβρίου 1992 να μην προβάλει αντιρρήσεις κατ' αυτού του καθεστώτος ενισχύσεων βάσει των άρθρων 92 και 93 της Συνθήκης ΕΚ (νυν, κατόπιν τροποποιήσεως, άρθρων 87 ΕΚ και 88 ΕΚ).

4 Με απόφαση της 30ής Ιουνίου 1993, η Επιτροπή χαρακτήρισε το πακέτο ενισχύσεων, που αναφέρεται ανωτέρω στη σκέψη 2, συμβατό προς την κοινή αγορά βάσει του άρθρου 92, παράγραφος 3, της Συνθήκης (ΕΕ C 214, σ. 9, στο εξής:

απόφαση της 30ής Ιουνίου 1993). Με απόφαση της 25ης Οκτωβρίου 1994, ενέκρινε τη χορήγηση συμπληρωματικών ενισχύσεων υπέρ του σχεδίου Leuna 2000 (ΕΕ C 385, σ. 35, στο εξής: απόφαση της 25ης Οκτωβρίου 1994).

5 Το άρθρο 3, παράγραφος 3, του InvZulG τροποποιήθηκε με το άρθρο 18, παράγραφος 1, του Jahressteuergesetz 1996 (ετήσιου φορολογικού νόμου του 1996), που ψηφίστηκε στις 11 Οκτωβρίου 1995 και άρχισε να ισχύει την 1η Ιανουαρίου 1996. Κατ' εφαρμογή της τελευταίας αυτής διατάξεως, ο ενδιαφερόμενος, προκειμένου να μπορεί να τύχει της φορολογικής πριμοδοτήσεως ύψους 8 %, όφειλε πλέον να έχει ολοκληρώσει την πραγματοποίηση του επενδυτικού του σχεδίου πριν από την 1η Ιανουαρίου 1999. Το χρονικό διάστημα εντός του οποίου έπρεπε να είχε αρχίσει η πραγματοποίηση αυτού του σχεδίου παρέμεινε αμετάβλητο.

6 Με ανακοίνωση της 19ης Δεκεμβρίου 1995, η Γερμανική Κυβέρνηση κοινοποίησε καθυστερημένα την τροποποίηση αυτή στην Επιτροπή. Με έγγραφο της 17ης Νοεμβρίου 1995, ο ομοσπονδιακός Υπουργός Οικονομικών έδωσε, πάντως, οδηγίες στις δημοσιονομικές διοικήσεις των ομοσπόνδων κρατών να μην την εφαρμόσουν πριν η Επιτροπή την εγκρίνει σύμφωνα με τα άρθρα 92 και 93 της Συνθήκης.

7 Με απόφαση της 3ης Ιουλίου 1996, που κοινοποιήθηκε στην Γερμανική Κυβέρνηση στις 31 Ιουλίου 1996, η Επιτροπή κίνησε τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 93, παράγραφος 2, της Συνθήκης κατά του άρθρου 18, παράγραφος 1, του ετήσιου φορολογικού νόμου του 1996 (ΕΕ C 290, σ. 8). Κάλεσε την Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας, καθώς και τα άλλα κράτη μέλη και τα ενδιαφερομένα μέρη, να διατυπώσουν τις παρατηρήσεις τους. Η Γερμανική Κυβέρνηση και η Elf γνωστοποίησαν τις παρατηρήσεις τους, αντιστοίχως, με έγγραφα της 9ης Σεπτεμβρίου και της 29ης Οκτωβρίου 1996. Η Γαλλική Κυβέρνηση διατύπωσε τις παρατηρήσεις της στις 30 Οκτωβρίου 1996, αναφερόμενη στα εκτιθέμενα από την Elf.

8 Μεταξύ του Δεκεμβρίου 1996 και του Ιουλίου 1997, η Επιτροπή και οι γερμανικές αρχές συναντήθηκαν κατ' επανάληψη για να συζητήσουν την υπόθεση.

9 Την 1η Οκτωβρίου 1997, η Επιτροπή περάτωσε τη διαδικασία εκδίδοντας την απόφαση 98/194/ΕΚ, περί παρατάσεως του καθεστώτος φορολογικής πριμοδοτήσεως των επενδύσεων ύψους 8 % για επενδύσεις στα νέα ομόσπονδα κράτη κατ' εφαρμογήν του φορολογικού νόμου του 1996 (ΕΕ 1998, L 73, σ. 38, στο εξής: επίδικη απόφαση). Οι διατάξεις της αποφάσεως αυτής έχουν ως εξής:

«Άρθρο 1

Το άρθρο 18, παράγραφος 1, του φορολογικού νόμου του 1996 που τροποποιεί το άρθρο 3 του [InvZulG] και το οποίο προβλέπει ότι η φορολογική πριμοδότηση επενδύσεων ύψους 8 % χορηγείται εφεξής για επενδύσεις οι οποίες άρχισαν μετά τις 31 Δεκεμβρίου 1992 και πριν από την 1η Ιουλίου 1994 και θα ολοκληρωθούν πριν από την 1η Ιανουαρίου 1999 (αντί προ της 1ης Ιανουαρίου 1997), εισάγει νέα πρόσθετη κρατική ενίσχυση υπέρ των επιχειρήσεων που πραγματοποίησαν επενδύσεις στα νέα ομόσπονδα κράτη. Η ενίσχυση αυτή είναι παράνομη, δεδομένου ότι τέθηκε σε ισχύ κατά παράβαση του άρθρου 93, παράγραφος 3, της Συνθήκης. Η ενίσχυση δεν συμβιβάζεται με την κοινή αγορά δεδομένου ότι δεν συμβάλλει στην επίτευξη ενός από τους στόχους που αναφέρονται στο άρθρο 92, παράγραφοι 2 και 3, της Συνθήκης.

Άρθρο 2

Το άρθρο 18, παράγραφος 1, του φορολογικού νόμου του 1996 πρέπει να καταργηθεί. Η Γερμανία υποχρεούται να απαιτήσει την επιστροφή όλων των ενισχύσεων που χορηγήθηκαν κατ' εφαρμογήν αυτής της διάταξης. Το ποσό της ενίσχυσης πρέπει να επιστραφεί σύμφωνα με τις διαδικασίες και τις διατάξεις του γερμανικού δικαίου, περιλαμβανομένων των τόκων που αρχίζουν να υπολογίζονται από την ημερομηνία χορήγησης της παράνομης ενίσχυσης, βάσει του επιτοκίου αναφοράς που εφαρμόζεται για την εκτίμηση των καθεστώτων περιφερειακών ενισχύσεων.

Άρθρο 3

Η Γερμανία ενημερώνει την Επιτροπή, εντός δύο μηνών από την ημερομηνία κοινοποίησης της παρούσας απόφασης, σχετικά με τα μέτρα που έχει λάβει για να συμμορφωθεί προς αυτή.

Άρθρο 4

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στην Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας.»

10 Με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου στις 5 Ιανουαρίου 1998, η προσφεύγουσα άσκησε την παρούσα προσφυγή.

11 Στις 30 Ιανουαρίου 1998, η Γερμανική Κυβέρνηση κοινοποίησε στην Επιτροπή μια πράξη συμβιβασμού που συνήφθη στις 30 Δεκεμβρίου 1997 μεταξύ της Elf και της προσφεύγουσας, αφενός, και του Bundesanstalt für vereinigungsbedingte Sonderaufgaben (ομοσπονδιακού ιδρύματος ειδικών δαπανών που συνδέονται με την ένωση, στο εξής: BvS), αφετέρου. Ο συμβιβασμός αυτός προέβλεπε, μεταξύ άλλων, την καταβολή από το BvS και το Ομοσπονδιακό κράτος της Σαξωνίας-Άνχαλτ, αντιστοίχως, 240 εκατομμυρίων DEM και 120 εκατομμυρίων DEM στην προσφεύγουσα. Η εφαρμογή του συμβιβασμού εξαρτήθηκε από προηγούμενη έγκριση της Επιτροπής σε σχέση με τους κοινοτικούς κανόνες στον τομέα των κρατικών ενισχύσεων.

12 Με έγγραφο της 13 Μαρτίου 1998, η Γερμανική Κυβέρνηση εξέθεσε στην Επιτροπή ότι η επίδικη απόφαση εκτελέστηκε μέσω του άρθρου 12 του Gesetzes zur welteren

Fortentwicklung des Finanzplatzes Deutschland (νόμου για τη μελλοντική ανάπτυξη του χρηματοοικονομικού χώρου της Γερμανίας). Ο νόμος αυτός ψηφίστηκε από το Bundestag στις 13 Φεβρουαρίου 1998, εγκρίθηκε από το Bundesrat στις 6 Μαρτίου 1998 και δημοσιεύθηκε στις 24 Μαρτίου 1998.

13 Με διάταξη της 30ής Απριλίου 1998, ο πρόεδρος του τετάρτου πενταμελούς τμήματος του Πρωτοδικείου ανέστειλε τη διαδικασία μέχρι τις 15 Ιουνίου 1998. Με διάταξη της 10ης Ιουνίου 1998, παρέτεινε την αναστολή αυτή μέχρι τις 15 Ιουλίου 1998.

14 Με χωριστό δικόγραφο, που κατέθεσε στη Γραμματεία στις 21 Σεπτεμβρίου 1998, η Επιτροπή προέτεινε ένσταση απαραδέκτου βάσει του άρθρου 114, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας του Πρωτοδικείου.

15 Η προσφεύγουσα κατέθεσε τις παρατηρήσεις της επί της ενστάσεως απαραδέκτου στις 9 Νοεμβρίου 1998.

16 Στις 18 Μαρτίου 1999, το Πρωτοδικείο (πέμπτο πενταμελές τμήμα) κάλεσε τους διαδίκους, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 64, παράγραφος 3, του Κανονισμού Διαδικασίας, να παράσχουν διευκρινίσεις επί του συμβιβασμού καθώς και να εκθέσουν αν θεωρούν ότι εξακολουθεί να υφίσταται λόγος για την έκδοση αποφάσεως στην περίπτωση κατά την οποία ο συμβιβασμός θα εφαρμόζονταν. Οι διάδικοι απάντησαν συναφώς με έγγραφα της 31ης Μαρτίου 1999.

17 Με διάταξη της 11ης Μαΐου 1999, το Πρωτοδικείο (πέμπτο πενταμελές τμήμα) συνεξέτασε την ένσταση απαραδέκτου με την ουσίαν της υποθέσεως.

18 Στις 13 Μαρτίου 2000, η Επιτροπή εξέδωσε απόφαση με την οποία διαπιστώνει ότι ο συμβιβασμός δεν περιείχε κανένα στοιχείο κρατικής ενισχύσεως κατά την έννοια του άρθρου 92, παράγραφος 1, της Συνθήκης όσον αφορά την καταβολή των 240 εκατομμυρίων DEM από το BvS (στο εξής: απόφαση της 13ης Μαρτίου 2000). Ως προς την πληρωμή των 120 εκατομμυρίων DEM από το ομοσπονδιακό κράτος της Σαξωνίας-Άνχαλτ, θεώρησε ότι το μέτρο αυτό συνιστά κρατική ενίσχυση, πλην όμως το κήρυξε συμβατό με την κοινή αγορά.

19 Κατόπιν εκθέσεως του εισηγητή δικαστή, το Πρωτοδικείο (πέμπτο πενταμελές τμήμα) αποφάσισε να προχωρήσει στην προφορική διαδικασία. Στο πλαίσιο των μέτρων οργανώσεως της διαδικασίας, κάλεσε τους διαδίκους και την Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας να προσκομίσουν ορισμένα έγγραφα και να απαντήσουν σε ορισμένες ερωτήσεις. Οι διάδικοι και η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας ανταποκρίθηκαν συναφώς εντός της ταχθείσας προθεσμίας.

20 Οι διάδικοι αγόρευσαν και απάντησαν στις ερωτήσεις του Πρωτοδικείου κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση της 25ης Ιανουαρίου 2001.

Αιτήματα των διαδίκων

21 Η προσφεύγουσα ζητεί από το Πρωτοδικείο:

— να απορρίψει την ένσταση απαραδέκτου·

— να ακυρώσει την επίδικη απόφαση, καθόσον της προκαλεί ζημία·

— να καταδικάσει την Επιτροπή στα δικαστικά έξοδα.

22 Η Επιτροπή ζητεί από το Πρωτοδικείο:

— να απορρίψει την προσφυγή ως απαράδεκτη·

— επικουρικώς, να απορρίψει την προσφυγή ως αβάσιμη·

— να καταδικάσει την προσφεύγουσα στα δικαστικά έξοδα.

Επί του παραδεκτού

23 Η Επιτροπή υποστηρίζει ότι η προσφυγή είναι απαράδεκτη για τον λόγο ότι η επίδικη απόφαση δεν αφορά άμεσα και ατομικά την προσφεύγουσα η οποία και δεν έχει κανένα συμφέρον για την ακύρωσή της.

24 Εν προκειμένω, πρέπει να εξεταστεί, όλως εξαρχής, η ύπαρξη εννόμου συμφέροντος της προσφεύγουσας.

Επί του εννόμου συμφέροντος

Επιχειρήματα των διαδίκων

25 Η Επιτροπή θεωρεί ότι η προσφεύγουσα δεν δικαιολογεί την ύπαρξη εννόμου συμφέροντος, εφόσον είναι πρόδηλον ότι το επίδικο καθεστώς ενισχύσεων δεν θα αναθεσπισθεί σε περίπτωση ακυρώσεως της επίδικης αποφάσεως. Συναφώς, εκθέτει ότι η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας έλαβε τα αναγκαία νομοθετικά μέτρα για την εκτέλεση αυτής της αποφάσεως, ότι τα μέτρα αυτά άρχισαν να ισχύουν στις 28 Μαρτίου 1998 και ότι οι φορολογικές διοικήσεις των ομοσπόνδων κρατών άρχισαν να απαιτούν από τους επενδυτές που δεν κατόρθωσαν να ολοκληρώσουν την πραγματοποίηση του σχεδίου τους πριν από την 1η Ιανουαρίου 1997 την επιστροφή των ποσών που είχαν ήδη λάβει βάσει της φορολογικής πριμοδοτήσεως ύψους 8 %. Επισημαίνει επίσης ότι η Γερμανική Κυβέρνηση δεν άσκησε προσφυγή περί ακυρώσεως της επίδικης αποφάσεως και δεν παρενέβη υπέρ της προσφεύγουσας στο πλαίσιο της παρούσας προσφυγής.

26 Η Επιτροπή προσθέτει ότι με τον συμβιβασμό, τον οποίο ενέκρινε με απόφαση της 13ης Μαρτίου 2000, ρυθμίστηκε η διαφορά που αφορά την καταβολή της φορολογικής πριμοδοτήσεως ύψους 8 % στην προσφεύγουσα. Επισημαίνει ότι η προσφεύγουσα δεσμεύθηκε εξάλλου να παραιτηθεί από την παρούσα προσφυγή από τη στιγμή της εγκρίσεως του εν λόγω συμβιβασμού και της καταβολής των 360 εκατομμυρίων DEM.

27 Η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι δικαιολογεί την ύπαρξη εννόμου συμφέροντος.

28 Πρώτον, υποστηρίζει ότι, σε περίπτωση ακυρώσεως της επίδικης αποφάσεως, η κατάργηση του άρθρου 18, παράγραφος 1, του ετήσιου φορολογικού νόμου του

1996 δεν θα μπορεί, δυνάμει της αρχής της προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης, να της αντιταχθεί. Επιπλέον, ελλείψει μιας τέτοιας ακυρώσεως, δεν θα είναι σε θέση, κατά το γερμανικό δίκαιο, να υποβάλει ενδεχομένως παρεπόμενα αιτήματα.

29 Δεύτερον, η προσφεύγουσα θεωρεί ότι το γεγονός ότι η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας δεν προσέβαλε την επίδικη απόφαση και δεν παρενέβη στο πλαίσιο της παρούσας προσφυγής στερείται οποιασδήποτε λυσιτέλειας.

30 Τρίτον, τονίζει ότι το ζήτημα του παραδεκτού της προσφυγής πρέπει να κριθεί σε σχέση με την ημερομηνία καταθέσεως του δικογράφου της προσφυγής και επισημαίνει ότι, κατά την ημερομηνία αυτή, ο συμβιβασμός δεν είχε ακόμη εγκριθεί από την Επιτροπή και ότι το άρθρο 18, παράγραφος 1, του ετήσιου φορολογικού νόμου του 1996 δεν είχε ακόμη καταργηθεί.

31 Όσον αφορά τον συμβιβασμό, η προσφεύγουσα διευκρίνισε, κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, ότι, κατόπιν της αποφάσεως της 13ης Μαρτίου 2000, το BvS της κατέβαλε το συμφωνηθέν ποσό των 240 εκατομμυρίων DEM. Όσον αφορά το ποσό των 120 εκατομμυρίων DEM που βαρύνει το ομόσπονδο κράτος της Σαξωνίας-Άνχαλτ, διευκρίνισε ότι, αρχικώς, προβλεπόταν συμψηφισμός με το ποσό των 97,5 εκατομμυρίων DEM που είχε λάβει το 1995 ως φορολογική πριμοδότηση ύψους 8 %. Δεδομένου ότι η Επιτροπή προέβαλε αντιρρήσεις κατά του συμψηφισμού αυτού, η προσφεύγουσα απέδωσε το τελευταίο αυτό ποσό καταθέτοντάς το σε δεσμευμένο λογαριασμό προκειμένου να αποφευχθεί η ενσωμάτωσή του στον γενικό προϋπολογισμό του ομοσπόνδου κράτους της Σαξωνίας-Άνχαλτ — καθόσον οι φορολογικές πριμοδοτήσεις για την επένδυση δεν υπάγονται, πράγματι, σε ειδική θέση δαπανών — και να μην μπορεί, ως εκ τούτου, να χρησιμοποιηθεί από το ομόσπονδο αυτό κράτος για τη διενέργεια της πληρωμής στην οποία υποχρεούται δυνάμει αυτού του συμβιβασμού. Κατά την προσφεύγουσα, αν το Πρωτοδικείο ακύρωνε την επίδικη απόφαση και αν οι γερμανικές αρχές, κατά συνέπεια, θα έπρεπε να ανακαλέσουν τη βεβαιωτική πράξη επιστροφής που αφορά το ποσό των 97,5 εκατομμυρίων DEM, το ποσό αυτό θα καθίστατο διαθέσιμο για τους σκοπούς της εφαρμογής του συμβιβασμού. Ως προς το υπόλοιπο των 22,5 εκατομμυρίων DEM, το BvS δέχθηκε να το καταβάλει στην προσφεύγουσα ενόψει της αδυναμίας του ομόσπονδου κράτους της Σαξωνίας-Άνχαλτ να αναλάβει ένα τέτοιο χρηματοοικονομικό βάρος.

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

32 Κατά πάγια νομολογία, το παραδεκτό προσφυγής ασκηθείσας από φυσικό ή νομικό πρόσωπο εξαρτάται από την προϋπόθεση ότι το πρόσωπο αυτό δικαιολογεί έννομο συμφέρον προς άσκηση προσφυγής (διάταξη του Πρωτοδικείου της 10ης Φεβρουαρίου 2000, T-5/99, Ανδριώτης κατά Επιτροπής και Cedefop, Συλλογή 2000, σ. II-235, σκέψη 36, και απόφαση του Πρωτοδικείου της 6ης Ιουλίου 2000, T-139/99, AICS κατά Κοινοβουλίου, Συλλογή 2000, σ. II-2849, σκέψη 28). Τέτοιο έννομο συμφέρον δεν υπάρχει παρά μόνον αν η ακύρωση της πράξεως είναι ικανή αφ' εαυτής να έχει έννομες συνέπειες (απόφαση του Δικαστηρίου της 24ης Ιουνίου 1986, 53/85, Akzo Chemie κατά Επιτροπής, Συλλογή 1986, σ. 1965, σκέψη 21, και απόφαση του Πρωτοδικείου της 25ης Μαρτίου 1999, T-102/96, Gencor κατά Επιτροπής, Συλλογή 1999, σ. II-753, σκέψη 40).

33 Εξάλλου, το έννομο συμφέρον προς άσκηση προσφυγής ακυρώσεως εκτιμάται κατά την ημέρα ασκήσεως της προσφυγής (απόφαση του Δικαστηρίου της 16ης Δεκεμβρίου 1963, 14/63, Forges de Clabecq κατά Ανωτάτης Αρχής, Συλλογή τόμος 1954-1964, σ. 1015, συνοπτική μετάφραση στην ελληνική, και απόφαση του Πρωτοδικείου της 15ης Δεκεμβρίου 1999, T-22/97, Kesko κατά Επιτροπής, Συλλογή 1999, σ. II-3775, σκέψη 55).

34 Εν προκειμένω, δεν μπορεί να αντληθεί επιχείρημα, προκειμένου να μην γίνει δεκτή η ύπαρξη εννόμου συμφέροντος της προσφεύγουσας προς άσκηση της προσφυγής, από το γεγονός ότι η Γερμανική Κυβέρνηση εκτέλεσε πλήρως την επίδικη απόφαση και δεν έχει την πρόθεση να επαναφέρει το επίδικο καθεστώς ενισχύσεων σε περίπτωση ακυρώσεώς της. Πράγματι, από τη δικογραφία προκύπτει ότι, αν το άρθρο 18, παράγραφος 1, του ετήσιου φορολογικού νόμου του 1996 είχε διατηρηθεί, η προσφεύγουσα θα είχε τύχει της φορολογικής πριμοδοτήσεως ύψους 8 % για το επενδυτικό της σχέδιο, εφόσον πληρούσε όλες τις προϋποθέσεις που προβλέπονταν συναφώς από τον InvZulG και είχε ολοκληρώσει αυτό το σχέδιο πριν από την 1η Ιανουαρίου 1999. Υπό τις περιστάσεις αυτές, δεν μπορεί να αποκλεισθεί ότι η προσφεύγουσα, όπως ισχυρίζεται, μπορεί να προβάλει ορισμένες αξιώσεις έναντι των γερμανικών αρχών στην περίπτωση κατά την οποία η επίδικη απόφαση κρινόταν παράνομη από το Πρωτοδικείο.

35 Επίσης, δεν μπορεί να αντληθεί κανένα συμπέρασμα από την επιλογή, απολύτως θεμιτή, της Γερμανικής Κυβερνήσεως να μην επιδιώξει, καθόσον την αφορά, την ακύρωση της επίδικης αποφάσεως ούτε να παρέμβει υπέρ της προσφεύγουσας στην παρούσα υπόθεση.

36 Εξάλλου, η σύναψη, στις 30 Δεκεμβρίου 1997, του συμβιβασμού δεν στέρησε την προσφεύγουσα του εννόμου συμφέροντός της προς άσκηση προσφυγής. Πράγματι, δεν αμφισβητείται μεταξύ των διαδίκων ότι η εφαρμογή του συμβιβασμού αυτού εξαρτώνταν από την έγκριση της Επιτροπής. Όμως, η έγκριση αυτή επήλθε μόλις στις 13 Μαρτίου 2000, ήτοι πλέον των δύο ετών μετά την ημερομηνία ασκήσεως της παρούσας προσφυγής.

37 Ως προς το ζήτημα αν η εν λόγω έγκριση στέρησε, στη συνέχεια, από την προσφεύγουσα το έννομο συμφέρον της για συνέχιση της δίκης, αρκεί η διαπίστωση ότι η Επιτροπή δεν αμφισβήτησε τον ισχυρισμό της προσφεύγουσας ότι το ομόσπονδο κράτος της Σαξωνίας-Άνχαλτ δεν θα έχει τη δυνατότητα να διαθέσει το ποσό των 97,5 εκατομμυρίων DEM, που είναι ήδη κατατεθειμένα σε δεσμευμένο λογαριασμό, για να εφαρμόσει πλήρως τον συμβιβασμό παρά μόνο στην περίπτωση κατά την οποία το Πρωτοδικείο θα ακύρωνε την επίδικη απόφαση (βλ. ανωτέρω τη σκέψη 31). Ο ισχυρισμός που διατύπωσε η Επιτροπή κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, ότι η προσφεύγουσα επιδιώκει να επιτύχει διπλή καταβολή του ποσού των 360 εκατομμυρίων DEM, σε ένα πρώτο στάδιο βάσει του επίδικου καθεστώτος ενισχύσεων και σε ένα δεύτερο στάδιο βάσει του συμβιβασμού, δεν μπορεί να γίνει δεκτός. Πράγματι, ο συμβιβασμός προβλέπει τόσο ότι η προσφεύγουσα θα αποδώσει στο BvS κάθε ποσό που θα της καταβαλλόταν βάσει της φορολογικής πριμοδοτήσεως ύψους 8 % και θα της επέτρεπε να διαθέτει ποσό ανώτερο των 360 εκατομμυρίων DEM.

38 Από τις ανωτέρω σκέψεις προκύπτει ότι η προσφεύγουσα δικαιολογεί την ύπαρξη εννόμου συμφέροντος για την ακύρωση της επίδικης αποφάσεως.

Επί του ζητήματος αν η επίδικη απόφαση αφορά άμεσα την προσφεύγουσα

Επιχειρήματα των διαδίκων

39 Η Επιτροπή υποστηρίζει ότι η επίδικη απόφαση δεν θίγει άμεσα τα δικαίωματα της προσφεύγουσας.

40 Υποστηρίζει ότι η υποχρέωση αποδόσεως που επιβάλλεται στην προσφεύγουσα προκύπτει όχι από την επίδικη απόφαση, αλλ' από το γεγονός ότι δεν πληρούσε την προϋπόθεση που προβλεπόταν από τον InvZulG, όπως ίσχυε το 1993, και κατά την οποία η πραγματοποίηση του επενδυτικού σχεδίου έπρεπε να ολοκληρωθεί πριν από την 1η Ιανουαρίου 1997. Συναφώς, το άρθρο 2 της επίδικης αποφάσεως αφορά, στην πραγματικότητα, μόνον τις ενισχύσεις που χορηγήθηκαν κατ' εφαρμογήν του άρθρου 18, παράγραφος 1, του ετήσιου φορολογικού νόμου του 1996. Όμως, δεν υφίσταται καμία περίπτωση εφαρμογής του εν λόγω άρθρου 2, εφόσον, κατόπιν του εγγράφου της 17ης Νοεμβρίου 1995 του ομοσπονδιακού Υπουργού Οικονομικών (βλ. ανωτέρω τη σκέψη 6), η τροποποίηση του άρθρου 3, παράγραφος 3, του InvZulG δεν εφαρμόστηκε.

41 Η Επιτροπή προσθέτει ότι, κατά την ημερομηνία καταθέσεως του δικογράφου με το οποίο προέτεινε ένσταση απαραδέκτου, οι γερμανικές αρχές δεν είχαν ακόμη απαιτήσει από την προσφεύγουσα την απόδοση του ποσού των 97,5 εκατομμυρίων DEM που είχε ήδη λάβει ως φορολογική πριμοδότηση ύψους 8 % για το έτος 1994. Θεωρεί ότι, αν η επίδικη απόφαση συνεπαγόταν άμεσα την υποχρέωση αποδόσεως, η απόδοση αυτή θα έπρεπε να διενεργηθεί εντός προθεσμίας δύο μηνών από της κοινοποιήσεως της εν λόγω αποφάσεως.

42 Τέλος, η Επιτροπή επικαλείται το γεγονός ότι, σε περίπτωση ακυρώσεως της επίδικης αποφάσεως, η προσφεύγουσα δεν θα μπορέσει να αξιώσει καμία πληρωμή βάσει

της εν λόγω φορολογικής πριμοδοτήσεως, εφόσον η τροποποίηση του InvZulG που επήλθε με το άρθρο 18, παράγραφος 1, του ετησίου φορολογικού νόμου του 1996 εν τω μεταξύ καταργήθηκε.

43 Η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι η επίδικη απόφαση την αφορά άμεσα.

44 Πρώτον, τονίζει ότι η φορολογική πριμοδότηση χορηγείται άμεσα από το ομοσπονδιακό γερμανικό δίκαιο, οπότε κάθε επιχείρηση που ανταποκρίνεται στις προϋποθέσεις που προβλέπονται από τον InvZulG δικαιούται της πριμοδοτήσεως αυτής, χωρίς να είναι αναγκαία απόφαση της διοικήσεως λαμβανόμενη κατά διακριτική ευχέρεια. Στη συνέχεια, εκθέτει ότι πληρούσε τις προϋποθέσεις που όριζε ο προπαρατεθείς νόμος, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 18, παράγραφος 1, του ετήσιου φορολογικού νόμου του 1996, δεδομένου ότι η κατασκευή του διυλιστηρίου Leuna 2000 είχε περατωθεί τον Νοέμβριο του 1997. Κατά συνέπεια, αν η Επιτροπή είχε εγκρίνει αυτή τη διάταξη, η προσφεύγουσα θα είχε άμεσο δικαίωμα για το ποσό των 360 εκατομμυρίων DEM ως φορολογική πριμοδότηση ύψους 8 %. Η προσφεύγουσα προσθέτει ότι, σύμφωνα με την αρχή της προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης, μπορεί να αξιώσει τη διατήρηση αυτού του δικαιώματος παρά την εκτέλεση, εκ μέρους της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας, της επίδικης αποφάσεως.

45 Δεύτερον, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι το άρθρο 2 της επίδικης αποφάσεως είχε ως άμεση συνέπεια να την υποχρεώσει στην απόδοση του ποσού των 97,5 εκατομμυρίων DEM που είχε λάβει το 1995 ως φορολογική πριμοδότηση ύψους 8 %. Συναφώς, επισημαίνει ότι κατά πάγια νομολογία οι εθνικές αρχές δεν διαθέτουν καμία ευχέρεια εκτιμήσεως για την ανάκτηση ενισχύσεων που έχουν καταβληθεί (αποφάσεις του Δικαστηρίου της 21ης Μαρτίου 1990, C-142/87, Βέλγιο κατά Επιτροπής, Συλλογή 1990, σ. I-959, σκέψη 61, της 20ής Σεπτεμβρίου 1990, C-5/89, Επιτροπή κατά Γερμανία, Συλλογή 1990, σ. I-3437, σκέψη 12, και της 20ής Μαρτίου 1997, C-24/95, Alcan Deutschland, Συλλογή 1997, σ. I-1591, σκέψη 24). Η προσφεύγουσα θεωρεί ότι ο ισχυρισμός της Επιτροπής ότι η υποχρέωση αποδόσεως απορρέει από τον InvZulG είναι εσφαλμένος. Επισημαίνει ότι η Επιτροπή εξάρτησε την έγκρισή της για τον συμβιβασμό από την απόδοση του ανωτέρω ποσού, πράγμα που αποδεικνύει ότι εκτιμά ότι καταβλήθηκε παρανόμως βάσει του άρθρου 18, παράγραφος 1, του ετήσιου φορολογικού νόμου του 1996. Επιπλέον, η βεβαιωτική πράξη ανακτήσεως που εξέδωσαν οι γερμανικές αρχές στηρίζεται στην τελευταία αυτή διάταξη.

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

46 Πρέπει να υπομνησθεί, εκ προοιμίου, ότι, κατά το άρθρο 173, τέταρτο εδάφιο, της Συνθήκης ΕΚ (νυν, κατόπιν τροποποιήσεως, άρθρο 230, τέταρτο εδάφιο, ΕΚ), ένα φυσικό ή νομικό πρόσωπο δεν μπορεί να ασκήσει προσφυγή κατ' αποφάσεως που απευθύνεται σε άλλο πρόσωπο παρά μόνον αν η απόφαση αυτή το αφορά άμεσα και ατομικά. Δεδομένου ότι η επίδικη απόφαση απευθύνθηκε στην Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας, πρέπει να εξεταστεί, πρώτον, αν αφορά άμεσα την προσφεύγουσα.

47 Κατά πάγια νομολογία, για να αφορά άμεσα έναν ιδιώτη προσφεύγοντα, κατά την έννοια της προπαρατεθείσας διατάξεως, η προσβαλλομένη κοινοτική πράξη πρέπει να παράγει άμεσα τα αποτελέσματά της στη νομική κατάσταση του ενδιαφερομένου και η εφαρμογή της να έχει χαρακτήρα καθαρά αυτόματο και να απορρέει αποκλειστικά από την κοινοτική ρύθμιση, χωρίς εφαρμογή άλλων παρεμβαλλομένων κανόνων (απόφαση του Δικαστηρίου της 5ης Μαΐου 1998, C-386/96 P, Dreyfus κατά Επιτροπής, Συλλογή 1998, σ. I-2309, σκέψη 43, και απόφαση του Πρωτοδικείου της 13ης Δεκεμβρίου 2000, T-69/99, DSTV κατά Επιτροπής, Συλλογή 2000, σ. II-4039, σκέψη 24).

48 Το αυτό ισχύει όταν η δυνατότητα των αποδεκτών να μη δώσουν συνέχεια στην κοινοτική πράξη είναι καθαρά θεωρητική, εφόσον δεν υφίσταται αμφιβολία ως προς τη βούλησή τους να συναγάγουν συνέπειες σύμφωνα προς την πράξη αυτή (αποφάσεις του Δικαστηρίου της 17ης Ιανουαρίου 1985, 11/82, Πειραϊκή-Πατραϊκή κατά Επιτροπής, Συλλογή 1985, σ. 207, σκέψεις 8 έως 10, και προπαρατεθείσα Dreyfus κατά Επιτροπής, σκέψη 44).

49 Εν προκειμένω, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι, δυνάμει του άρθρου 2, πρώτη περίοδος, της επίδικης αποφάσεως, η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας ήταν υποχρεωμένη να καταργήσει το άρθρο 18, παράγραφος 1, του ετήσιου φορο-

λογικού νόμου του 1996. Συνεπεία αυτής της καταργήσεως, η οριακή ημερομηνία πραγματοποιήσεως των επενδύσεων που παρέχουν δικαίωμα για τη φορολογική πριμοδότηση ύψους 8 % μετατέθηκε αυτομάτως από τις 31 Δεκεμβρίου 1998 στις 31 Δεκεμβρίου 1996.

50 Επομένως, οι γερμανικές αρχές αναγκάστηκαν να ανακτήσουν από τους επενδυτές που δεν είχαν πραγματοποιήσει καθ' ολοκληρία το σχέδιο τους κατά την τελευταία αυτή ημερομηνία τα ποσά που είχαν ήδη λάβει ως φορολογική πριμοδότηση ύψους 8 %. Συνεπώς, όσον αφορά την προσφεύγουσα, από τη δικογραφία προκύπτει ότι όφειλε να αποδώσει το ποσό των 97,5 εκατομμυρίων DEM που της είχε καταβληθεί το 1995. Το γεγονός ότι η απόδοση αυτή δεν επήλθε εντός προθεσμίας δύο μηνών από της κοινοποιήσεως της επίδικης αποφάσεως στην Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας (βλ. ανωτέρω τη σκέψη 41) δεν ασκεί επιρροή, καθόσον είναι βέβαιον ότι το κράτος αυτό όφειλε να εκτελέσει την εν λόγω απόφαση. Το γεγονός ότι, τυπικά, η υποχρέωση αποδόσεως που αναφέρεται στο άρθρο 2, δεύτερη περίοδος, της επίδικης αποφάσεως αφορά μόνον τις ενισχύσεις που χορηγήθηκαν κατ' εφαρμογή του άρθρου 18, παράγραφος 1, του ετήσιου φορολογικού νόμου του 1996 στερείται σημασίας εφόσον, όπως διαπιστώθηκε ανωτέρω, η υποχρέωση καταργήσεως που περιέχει η πρώτη περίοδος του ίδιου αυτού άρθρου 2 είχε ως αναγκαία συνέπεια να αναγκασθούν οι γερμανικές αρχές να ανακτήσουν 97,5 εκατομμύρια DEM από την προσφεύγουσα.

51 Επιπλέον, από τη δικογραφία προκύπτει ότι η προσφεύγουσα πληρούσε όλες τις προϋποθέσεις που προβλέπονται από τον InvZulG και ότι, κατόπιν της πλήρους πραγματοποιήσεως του επενδυτικού της σχεδίου πριν από την 1η Ιανουαρίου 1999, θα είχε τύχει της φορολογικής πριμοδοτήσεως ύψους 8 % αν είχε διατηρηθεί η τροποποίηση που επήλθε στον νόμο αυτό με το άρθρο 18, παράγραφος 1, του ετήσιου φορολογικού νόμου του 1996. Η Θέληση των γερμανικών αρχών να χορηγήσουν αυτήν την ενίσχυση στην προσφεύγουσα δεν άφηνε πάντως καμιά αμφιβολία. Το επιχείρημα, εξάλλου, που αντλεί η Επιτροπή από το γεγονός ότι η τελευταία αυτή διάταξη καταργήθηκε (βλ. ανωτέρω σκέψη 42) στερείται λυσιτελείας για την εξέταση του ζητήματος αν η επίδικη απόφαση αφορά άμεσα την προσφεύγουσα.

52 Από τις ανωτέρω σκέψεις προκύπτει ότι η επίδικη απόφαση επηρεάζει άμεσα τη νομική κατάσταση της προσφεύγουσας.

Επί του ζητήματος αν η επίδικη απόφαση αφορά ατομικά την προσφεύγουσα

Επιχειρήματα των διαδίκων

53 Η Επιτροπή τονίζει ότι, κατά πάγια νομολογία, όσοι δεν είναι αποδέκτες μιας αποφάσεως δεν μπορούν να ισχυρισθούν ότι η απόφαση τους αφορά ατομικά κατά την έννοια του άρθρου 173, τέταρτο εδάφιο, της Συνθήκης παρά μόνον αν αυτή τους θίγει λόγω ορισμένων ιδιαίτερων ιδιοτήτων ή μιας πραγματικής καταστάσεως η οποία τους χαρακτηρίζει σε σχέση προς κάθε άλλο πρόσωπο και, με τον τρόπο αυτό, τους εξατομικεύει κατά τρόπο ανάλογο προς αυτόν του αποδέκτη (αποφάσεις του Δικαστηρίου της 15ης Ιουλίου 1963, 25/62, Plaumann κατά Επιτροπής, Συλλογή τόμος 1954-1964, σ. 937, της 14ης Ιουλίου 1983, 231/82, Spijker κατά Επιτροπής, Συλλογή 1983, σ. 2559, σκέψη 8, και της 18ης Μαΐου 1994, C-309/89, Codorniu κατά Συμβουλίου, Συλλογή 1994, σ. I-1853, σκέψη 20, και αποφάσεις του Πρωτοδικείου της 19ης Μαΐου 1994, T-2/93, Air France κατά Επιτροπής, Συλλογή 1994, σ. II-323, σκέψη 42, της 27ης Απριλίου 1995, T-435/93, ASPEC κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 1995, σ. II-1281, σκέψη 62, και της 13ης Δεκεμβρίου 1995, T-481/93 και T-484/93, Exporteurs in Levende Varkens κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 1995, σ. II-2941, σκέψη 51, και της 5ης Ιουνίου 1996, T-398/94, Kahn Scheepvaart κατά Επιτροπής, Συλλογή 1996, σ. II-477, σκέψη 37).

54 Επισημαίνει ότι το άρθρο 1 του InvZulG ορίζει τους δικαιούχους της φορολογικής πριμοδοτήσεως ύψους 8 % ως τους φορολογούμενους, κατά την έννοια των νόμων που αφορούν τον φόρο εισοδήματος και τον φόρο εταιριών, οι οποίοι πραγματοποιούν στον ενισχυόμενο εδαφικό χώρο επιλέξιμες επενδύσεις κατά την έννοια των άρθρων 2 και 3 του InvZulG, ότι ο εδαφικός αυτός χώρος αντιστοιχεί προς αυτό των νέων ομοσπόνδων κρατών και ότι οι εν λόγω επενδύσεις συνίστανται, κυρίως, στην απόκτηση και την παραγωγή νέων αποσβεσίμων κινητών πραγμάτων.

55 Προσθέτει ότι η τροποποίηση που επήλθε με το άρθρο 18, παράγραφος 1, του ετησίου φορολογικού νόμου του 1996 ευνόησε δύο κατηγορίες ενδιαφερομένων, ήτοι, πρώτον, αυτούς που ζήτησαν και έλαβαν φορολογική πριμοδότηση ύψους 8 % για τα έτη 1994 έως 1996, αλλά δεν κατόρθωσαν να πραγματοποιήσουν εξ ολο-

κλήρου το σχέδιό τους πριν από την 1η Ιανουαρίου 1997 και, κατά συνέπεια, αναγκάστηκαν να αποδώσουν την πριμοδότηση αυτή (στο εξής: πρώτη κατηγορία) και, δεύτερον, αυτούς που άρχισαν να πραγματοποιούν επενδύσεις πριν από την 1η Ιουλίου 1994, αλλά δεν διεκδίκησαν την εν λόγω πριμοδότηση για τα έτη 1994 έως 1996, εφόσον γνώριζαν ότι δεν μπορούσαν να ολοκληρώσουν το σχέδιό τους πριν από την 1η Ιανουαρίου 1997 (στο εξής: δεύτερη κατηγορία).

56 Κατά την Επιτροπή, τα στοιχεία αυτά καταδεικνύουν ότι το πεδίο εφαρμογής της επίδικης ρυθμίσεως δεν περιορίζεται στην περίπτωση της προσφεύγουσας και ότι ο αριθμός των εν δυνάμει δικαιούχων, καθώς και η ταυτότητά τους, δεν μπορούσαν να προσδιοριστούν με βεβαιότητα.

57 Στη συνέχεια, υποστηρίζει ότι η επίδικη απόφαση, εφόσον απαγορεύει την εφαρμογή μιας γενικής ρυθμίσεως, έχει, έναντι των εν δυνάμει ευεργετουμένων από αυτήν, τη μορφή γενικού μέτρου που εφαρμόζεται σε αντικειμενικώς καθορισμένες καταστάσεις και παράγει νομικά αποτελέσματα έναντι μιας κατηγορίας προσώπων θεωρουμένων γενικώς και αφηρημένως. Η απόφαση αυτή επηρεάζει την προσφεύγουσα μόνο λόγω της αντικειμενικής ιδιότητάς της ως επιχειρηματία εντός της οικείας ζώνης ενισχύσεως, όπως και οποιονδήποτε άλλον επενδυτή που βρίσκεται, πραγματικά ή δυνητικά, σε όμοια κατάσταση (προπαρατεθείσες αποφάσεις, Πειραϊκή-Πατραϊκή κ.λπ. κατά Επιτροπής, σκέψη 14, Spijker κατά Επιτροπής, σκέψη 9, και Kahn Scheepvaart κατά Επιτροπής, σκέψη 41).

58 Εξάλλου, η Επιτροπή αμφισβητεί το βάσιμο των διαφόρων περιστάσεων που επικαλείται η προσφεύγουσα υπέρ της απόψεώς της ότι η επίδικη απόφαση την αφορά ατομικώς.

59 Πρώτον, θεωρεί ότι δεν μπορεί να γίνει δεκτή η επιχειρηματολογία της προσφεύγουσας ότι επιδιώκει την ακύρωση της αποφάσεως αυτής μόνον καθόσον δεν εγκρίνει, στην ιδιαίτερη περίπτωσή της, την εφαρμογή του άρθρου 18, παράγραφος 1, του ετήσιου φορολογικού νόμου του 1996.

60 Συγκεκριμένα, εν πρώτοις, ουδόλως αποδεικνύεται ότι η διάταξη αυτή προοριζόταν ειδικά να ρυθμίσει την κατάσταση της προσφεύγουσας. Το γεγονός, που μνημονεύεται σε μια ανακοίνωση της Γερμανικής Κυβερνήσεως προς την Επιτροπή της 23ης Ιουνίου 1998, ότι η φορολογική πριμοδότηση ύψους 8 % έπρεπε να αποδοθεί σε πλέον των 100 περιπτώσεων αποδεικνύει, στην πραγματικότητα, το αντίθετο. Επιπλέον, ένας απροσδιόριστος αριθμός εν δυνάμει δικαιούχων εμπίπτει στη δεύτερη κατηγορία. Εν πάση περιπτώσει, οι λόγοι που υπαγορεύουν τη θέσπιση ενός γενικού καθεστώτος ενισχύσεων δεν έχουν σημασία ως προς την κρίση του εννόμου συμφέροντος ενός προσφεύγοντος για την άσκηση προσφυγής.

61 Δεύτερον, η Επιτροπή προβάλλει ότι η επίδικη απόφαση δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι περιέχει ένα χωριστό μέρος που αφορά την κατάσταση της προσφεύγουσας. Υπογραμμίζει ότι δεν μπορούσε να προβεί σε μια τέτοια διάκριση, εφόσον η κοινοποίηση της 19ης Δεκεμβρίου 1995 είχε ως αποκλειστικό αντικείμενο ένα γενικό καθεστώς ενισχύσεων, από το οποίο μπορεί να ωφεληθεί κάθε πρόσωπο που πληροί ορισμένες αντικειμενικές προϋποθέσεις, και ότι το καθεστώς αυτό είχε ήδη αρχίσει να ισχύει κατά την ημερομηνία αυτή. Οι παρατηρήσεις της Γερμανικής Κυβερνήσεως της 9ης Σεπτεμβρίου 1996 δεν μπορούν, εξάλλου, να χαρακτηρισθούν ως κοινοποίηση μιας ειδικής ενισχύσεως υπέρ της προσφεύγουσας. Επιβεβαιώνουν, αντιθέτως, ότι η παράταση του χρονικού διαστήματος πραγματοποιήσεως των επενδύσεων που θεμελιώνουν δικαίωμα φορολογικής πριμοδοτήσεως ύψους 8 % δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι αποβαίνει προς όφελος αποκλειστικώς της προσφεύγουσας και επικαλέστηκε το σχέδιο Leuna 2000 μόνο χάριν παραδείγματος. Εν πάση περιπτώσει, ακόμη και αν η Γερμανική Κυβέρνηση είχε την πρόθεση να παρουσιάσει την εν λόγω παράταση ως ενίσχυση υπέρ αποκλειστικώς της προσφεύγουσας, η περίσταση αυτή δεν ασκεί επιρροή. Συγκεκριμένα, κατά την Επιτροπή, ο χαρακτηρισμός ενός μέτρου ως ειδικής ενισχύσεως ή ως γενικού καθεστώτος ενισχύσεων εξαρτάται από αντικειμενικά κριτήρια και όχι από την υποκειμενική εκτίμηση της κοινοποιούσας αρχής. Τέλος, επισημαίνει ότι ήταν θεμιτό να ανακαλέσει η Γερμανική Κυβέρνηση την αρχική της κοινοποίηση και να της κοινοποιήσει μια ειδική ενίσχυση υπέρ της προσφεύγουσας.

62 Τρίτον, η Επιτροπή αρνείται ότι δεν είχε καμία βασική αντίρρηση, από πλευράς κοινοτικών κανόνων στον τομέα των κρατικών ενισχύσεων, κατά της εφαρμογής του άρθρου 18, παράγραφος 1, του ετησίου φορολογικού νόμου του 1996 στην ειδική περίπτωση της προσφεύγουσας.

63 Δεύτερον, επαναλαμβάνει ότι ο αριθμός των περιπτώσεων που αφορούσε η παράταση του χρονικού διαστήματος πραγματοποιήσεως των επενδύσεων θεμελιώνουν δικαίωμα για τη φορολογική πριμοδότηση ύψους 8 % δεν ήταν γνωστός. Προσθέτει ότι, εν πάση περιπτώσει, κατά πάγια νομολογία, «ο κανονιστικός χαρακτήρας μιας πράξεως δεν τίθεται υπό αμφισβήτηση από τη δυνατότητα προσδιορισμού του αριθμού ή ακόμα και της ταυτότητας των προσώπων στα οποία εφαρμόζεται σε μια δεδομένη στιγμή, καθόσον δεν αμφισβητείται ότι η εν λόγω εφαρμογή γίνεται δυνάμει μιας αντικειμενικής νομικής ή πραγματικής καταστάσεως, που προσδιορίζεται από τη πράξη, σε σχέση με το σκοπό της» (προπαρατεθείσα απόφαση Spijker κατά Επιτροπής, σκέψη 10).

64 Τρίτον, η Επιτροπή προβάλλει ότι το γεγονός ότι η προσφεύγουσα συμμετείχε στη διοικητική διαδικασία και αναφέρθηκε ονομαστικά στην επίδικη απόφαση δεν επιτρέπει να της αναγνωρισθεί έννομο συμφέρον προς άσκηση προσφυγής. Αμφισβητεί, όλως εξαρχής, τη λυσιτέλεια της νομολογίας που επικαλείται η προσφεύγουσα στο δικόγραφο της προσφυγής της. Συγκεκριμένα, τέσσερις από τις πέντες αποφάσεις που παραθέτει αφορούν διαδικασίες και κανονισμούς αντιντάμπιγκ, ήτοι μια κατάσταση τελείως διαφορετική από αυτή της παρούσας υποθέσεως. Όσον αφορά την πέμπτη απόφαση που επικαλείται, ήτοι την απόφαση της 28ης Ιανουαρίου 1986, 169/84, Cofaz κ.λπ. κατά Επιτροπής (Συλλογή 1986, σ. 391), οι αρχές που αυτή θέτει δεν μπορούν να έχουν εφαρμογή εν προκειμένω, εφόσον η προσφεύγουσα δεν υπέβαλε καταγγελία συνεπεία της οποίας κινήθηκε η διοικητική διαδικασία, οι δε παρατηρήσεις της δεν ήταν καθοριστικές για την εξέλιξη διαδικασίας αυτής. Η Επιτροπή προσθέτει ότι το γεγονός και μόνον ότι η προσφεύγουσα κατέθεσε παρατηρήσεις κατά τη διοικητική διαδικασία ή ότι μπορεί ενδεχομένως να θεωρηθεί ως ενδιαφερόμενος κατά την έννοια του άρθρου 93, παράγραφος 2, της Συνθήκης δεν αρκεί για να την εξατομικεύσει κατά τρόπον ανάλογο με αυτόν στον οποίο απευθύνεται η απόφαση (προπαρατεθείσα απόφαση Kahn Scheepvaart κατά Επιτροπής, σκέψη 42, και διάταξη του Πρωτοδικείου της 18ης Φεβρουαρίου 1998, T-189/97, Comité d'entreprise de la société française de production κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 1998, σ. II-335, σκέψεις 42 και 44). Στη συνέχεια, επισημαίνει ότι η προσφεύγουσα περιελήφθη ονομαστικά στα σημεία II και III των αιτιολογικών σκέψεων της επίδικης αποφάσεως μόνον προς επανάληψη της επιχειρηματολογίας της Γερμανικής Κυβερνήσεως η οποία αναφέρθηκε στις δυσχέρειες αυτής της επιχειρήσεως για να δικαιολογήσει το καθεστώς ενισχύσεων.

65 Η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι η επίδικη απόφαση την αφορά λόγω ορισμένων ιδιαίτερων ιδιοτήτων της ή μιας πραγματικής καταστάσεως που τη χαρακτηρίζει σε σχέση με κάθε άλλο πρόσωπο.

66 Συναφώς, υπογραμμίζει, πρώτον, ότι προσβάλλει την εν λόγω απόφαση μόνον καθόσον δεν γίνεται με αυτή δεκτό το αίτημα της Γερμανικής Κυβερνήσεως να επιτραπεί, στην ιδιαίτερη περίπτωσή της, η εφαρμογή της τροποποιήσεως του InvZulG. Το γεγονός ότι ο νόμος αυτός συνιστά ένα γενικό καθεστώς ενισχύσεων και ότι το άρθρο 18, παράγραφος 1, του ετησίου φορολογικού νόμου του 1996 τροποποιεί αυτό το καθεστώς στερείται επομένως λυσιτέλειας.

67 Κατά την προσφεύγουσα, η κοινοποίηση της Γερμανικής Κυβερνήσεως είχε, πράγματι, ένα διπλό αντικείμενο, ήτοι, αφενός, ένα γενικό καθεστώς ενισχύσεων και, αφετέρου, μια ειδική ενίσχυση υπέρ αυτής. Η Γερμανική Κυβέρνηση περιέλαβε το δεύτερο αυτό μέρος της κοινοποιήσεως στο πλαίσιο των παρατηρήσεών της 9ης Σεπτεμβρίου 1996, όταν κατέστη σαφές ότι η Επιτροπή είχε ορισμένες αντιρρήσεις κατά το άρθρο 18, παράγραφος 1, του ετησίου φορολογικού νόμου του 1996. Οι παρατηρήσεις αυτές τροποποίησαν, επομένως, την αρχική κοινοποίηση της 19ης Δεκεμβρίου 1995.

68 Η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι η τελευταία αυτή διάταξη θεσπίστηκε από τις γερμανικές αρχές ειδικά για αυτήν. Το ομόσπονδο κράτος της Σαξωνίας-Άνχαλτ έλαβε, πράγματι, την πρωτοβουλία να ζητήσει τροποποίηση του InvZulG οπότε κατέστη φανερόν ότι, για λόγους που δεν μπορούν να αποδοθούν στην προσφεύγουσα, το σχέδιο Leuna 2000 δεν μπορούσε να περατωθεί πριν από τα τέλη του 1996. Επισημαίνει ότι τον Σεπτέμβριο του 1996, ο ομοσπονδιακός υπουργός οικονομίας της είχε εξάλλου εκθέσει ότι, καθόσον γνώριζε, ήταν η μόνη επιχείρηση που θα ωφελούνταν από την παράταση που πραγματοποιήθηκε με το άρθρο 18, παράγραφος 1, του ετησίου φορολογικού νόμου του 1996 και μόνο μεταγενέστερα κατέστη φανερόν ότι άλλες επιχειρήσεις θα μπορούσαν επίσης να ωφεληθούν από αυτό.

69 Εξάλλου, η προσφεύγουσα προβάλλει ότι η Επιτροπή δεν είχε καμία βασική αντίρρηση ως προς το συμβατό με την κοινή αγορά της εφαρμογής του άρθρου 18, παράγραφος 1, του ετησίου φορολογικού νόμου του 1996 στην ειδική της περίπτωση. Επισημαίνει ότι, με την απόφασή της της 30ής Ιουνίου 1993, η Επιτροπή επέτρεψε εξάλλου τη χορήγηση του ποσού των 360 εκατομμυρίων DEM υπέρ του επενδυτικού της σχεδίου.

70 Τέλος, η προσφεύγουσα θεωρεί ότι η Επιτροπή δεν μπορεί να ισχυρίζεται ότι θα ήταν αθέμιτο, κατά το γερμανικό συνταγματικό δίκαιο, να περιοριστεί η εφαρμογή ενός ομοσπονδιακού νόμου σε μια ιδιαίτερη περίπτωση. Συγκεκριμένα, ακόμη και όταν μια ενίσχυση θεσπίζεται με νόμο, τίποτε δεν εμποδίζει την Επιτροπή, αποφαινόμενη σύμφωνα με τους κοινοτικούς κανόνες περί κρατικών ενισχύσεων, να επιτρέπει μόνο μια συγκεκριμένη περίπτωση εφαρμογής του νόμου αυτού και να απαγορεύει όλες τις άλλες.

71 Δεύτερον, η προσφεύγουσα τονίζει ότι ο αριθμός των επιχειρήσεων που μπορούσαν να ωφεληθούν από την προβλεπόμενη από το άρθρο 18, παράγραφος 1, του ετησίου φορολογικού νόμου του 1996 παράταση είναι αντικειμενικά περιορισμένος και εξακριβώσιμος. Συγκεκριμένα, το μέτρο αυτό αφορούσε μόνο τις επιχειρήσεις που είχαν αρχίσει την πραγματοποίηση ενός επενδυτικού του σχεδίου μεταξύ της 1ης Ιανουαρίου 1993 και της 30ής Ιουνίου 1994 και είχαν υποβάλει μια πρώτη αίτηση φορολογικής πριμοδοτήσεως ύψους 8 % στις γερμανικές αρχές πριν από τις 30 Σεπτεμβρίου 1995 (βλ. κατωτέρω τη σκέψη 89). Ισχυρίζεται και πάλι ότι, κατά το χρονικό σημείο εκδόσεως της επίδικης αποφάσεως, ήταν η μόνη γνωστή ωφελούμενη από αυτή την παράταση. Το γεγονός ότι από την ανακοίνωση της Γερμανικής Κυβερνήσεως της 23ης Ιουλίου 1998 προκύπτει ότι πλέον των 100 επιχειρήσεων ωφελήθηκαν από την εν λόγω παράταση στερείται σημασίας, εφόσον η ανακοίνωση αυτή είναι μεταγενέστερη της επίδικης αποφάσεως. Επιπλέον, αφενός, η απόδοση της φορολογικής πριμοδοτήσεως ύψους 8 % ζητήθηκε, στην πραγματικότητα, μόνο σε 62 περιπτώσεις και, αφετέρου, είναι αμφίβολο αν όλες αυτές οι περιπτώσεις αφορούν φορολογικές πριμοδοτήσεις που χορηγήθηκαν βάσει του άρθρου 3, παράγραφος 3, του InvZulG.

72 Τρίτον, η προσφεύγουσα προβάλλει ότι κατονομάζεται σε πολλά σημεία της επίδικης αποφάσεως, ότι η ιδιαίτερη περίπτωσή της ήταν καθοριστική για την εξέλιξη της διοικητικής διαδικασίας και ότι η Elf συμμετείχε ενεργά στη διαδικασία αυτή και κατέθεσε πολυάριθμες παρατηρήσεις. Υπέρ των επιχειρημάτων της επικαλείται διάφορες αποφάσεις του Δικαστηρίου που εκδόθηκαν σε υποθέσεις αντιντάμπινγκ (αποφάσεις της 21ης Φεβρουαρίου 1984, 239/82 Allied Corporation κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 1984, σ. 1005, της 20ής Μαρτίου 1985, 264/82, Timex κατά Συμβουλίου και Επιτροπής, Συλλογή 1985, σ. 849, της 14ης Μαρτίου 1990, C-133/87 και C-150/87, Nashua Corporation κ.λπ. κατά Επιτροπής και Συμβουλίου, Συλλογή 1990, σ. I-719, και της 16ης Μαΐου 1991, C-358/89, Extramet Industrie κατά Συμβουλίου, Συλλογή 1991, σ.I-2501), καθώς και την προπαρατεθείσα απόφαση Cofaz κ.λπ. κατά Επιτροπής, όπου το Δικαστήριο έκρινε ότι πρέπει να λαμβάνεται ως πηγή

εμπνεύσεως η νομολογία που αφορά τη διαδικασία αντιντάμπινγκ προκειμένου να εκτιμηθεί αν ο προσφεύγων έχει έννομο συμφέρον προς άσκηση προσφυγής ακυρώσεως στον τομέα των κρατικών ενισχύσεων. Προσθέτει ότι η τελευταία αυτή απόφαση δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι έχει την έννοια ότι οι επιχειρήσεις που δεν είναι σε θέση να αποδείξουν ότι βρίσκονται σε μια πανομοιότυπη κατάσταση προς αυτή που εξετάστηκε με την εν λόγω απόφαση δεν θα μπορούσε σε καμία περίπτωση να θεωρηθούν ως θιγόμενες ατομικά κατά την έννοια του άρθρου 173 της Συνθήκης (αποφάσεις του Πρωτοδικείου της 27ης Απριλίου 1995, T-435/93, ASPEC κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 1995, σ. II-1281, σκέψη 64, και της 5ης Νοεμβρίου 1997, T-149/95, Ducros κατά Επιτροπής, Συλλογή 1997, σ. II-2031, σκέψη 34). Επομένως, το γεγονός ότι δεν υπέβαλε καταγγελία συνεπεία της οποίας κινήθηκε η διοικητική διαδικασία δεν είναι καθοριστικό εν προκειμένου.

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

73 Δεδομένου ότι η επίδικη απόφαση απευθύνθηκε στην Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας, πρέπει να εξεταστεί, κατά δεύτερο λόγο, αν αφορά ατομικά την προσφεύγουσα (βλ. ανωτέρω τη σκέψη 46).

74 Ως εκ προοιμίου, δεν μπορεί να γίνει δεκτή η επιχειρηματολογία της προσφεύγουσας ότι η κοινοποίηση, από τη Γερμανική Κυβέρνηση, του άρθρου 18, παράγραφος 1, του ετησίου φορολογικού νόμου του 1996 στην Επιτροπή αφορούσε, εκτός του γενικού καθεστώτος ενισχύσεων, μια ειδική ενίσχυση υπέρ αυτής, οπότε η επίδικη απόφαση είχε ένα διπλό αντικείμενο (βλ. ανωτέρω τις σκέψεις 66 και 67). Πράγματι, όπως παραδέχεται η προσφεύγουσα, με την ανακοίνωσή της της 19ης Δεκεμβρίου 1995 (βλ. ανωτέρω τη σκέψη 6), η Γερμανική Κυβέρνηση κοινοποίησε μια διάταξη που επιφέρει τροποποίηση στο άρθρο 3 του InvZulG, με το οποίο θεσπίστηκε ένα γενικό καθεστώς ενισχύσεων. Η κοινοποίηση αυτή δεν τροποποιήθηκε μεταγενέστερα από τη Γερμανική Κυβέρνηση. Ειδικότερα, οι παρατηρήσεις της της 9ης Σεπτεμβρίου 1996 δεν μπορούν να θεωρηθούν ότι είχαν ως αντικείμενο ή ως συνέπεια την προσθήκη μιας συμπληρωματικής κοινοποιήσεως ειδικής ενισχύσεως υπέρ της προσφεύγουσας. Με τις γραπτές αυτές παρατηρήσεις, η Γερμανική Κυβέρνηση εξακολουθεί, πράγματι, σαφώς να ζητεί την έγκριση του καθεστώτος ενισχύσεων όπως είχε κοινοποιηθεί τον Δεκέμβριο του 1995, επιχειρώντας όμως να καταδείξει ότι, κατ' ουσίαν, το καθεστώς αυτό θα παράγει αποτελέσματα μόνον υπέρ της προσφεύγουσας.

75 Στη συνέχεια, πρέπει να τονισθεί ότι, κατά πάγια νομολογία, άλλα υποκείμενα δικαίου πλην των αποδεκτών μιας αποφάσεως δεν μπορούν να ισχυρίζονται ότι η απόφαση τα αφορά ατομικά, παρά μόνον αν αυτή τα θίγει λόγω ορισμένων ιδιαιτέρων χαρακτηριστικών τους ή λόγω μιας πραγματικής καταστάσεως η οποία τα διακρίνει έναντι κάθε άλλου προσώπου και, ως εκ τούτου, τα εξατομικεύει κατά τρόπο ανάλογο προς τον αποδέκτη (προπαρατεθείσες αποφάσεις Plaumann κατά Επιτροπής και Cofaz κ.λπ. κατά Επιτροπής, σκέψη 22, και αποφάσεις του Πρωτοδικείου της 22ας Οκτωβρίου 1996, T-266/94, Skibsvaerftsforeningen κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 1996, σ. II-1399, σκέψη 44, της 15ης Δεκεμβρίου 1999, T-132/96 και T-143/96, Freistaat Sachsen κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 1999, σ. II-3663, σκέψη 83, και της 21ης Μαρτίου 2001, T-69/96, Hamburger Hafen- und Lagerhaus κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 2001, σ. II-1037, σκέψη 35).

76 Εν προκειμένω, από τη δικογραφία προκύπτει — και δεν αμφισβητείται μεταξύ των διαδίκων — ότι το άρθρο 18, παράγραφος 1, του ετησίου φορολογικού νόμου του 1996 συνιστά φορολογική διάταξη γενικού περιεχομένου.

77 Εφόσον απαγορεύει, γενικώς, την εφαρμογή μιας τέτοιας διατάξεως, η επίδικη απόφαση, αν και απευθύνεται σε κράτος μέλος, αποτελεί έναντι των εν δυνάμει ευεργετουμένων από την εν λόγω διάταξη μέτρο γενικού περιεχομένου, το οποίο έχει εφαρμογή σε αντικειμενικά καθοριζόμενες καταστάσεις και συνεπάγεται έννομα αποτελέσματα για κατηγορία προσώπων τα οποία αναφέρονται γενικά και αφηρημένα (απόφαση του Πρωτοδικείου της 11ης Φεβρουαρίου 1999, T-86/96, Arbeitsgemeinschaft Deutscher Luftfahrt-Unternehmen και Hapag-Lloyd κατά Επιτροπής, Συλλογή 1999, σ. II-179, σκέψη 45). Επομένως, πρέπει να παρατηρηθεί ότι η προσφεύγουσα αναγνωρίζει η ίδια ότι και άλλοι επενδυτές μπορούσαν να ωφεληθούν από την παράταση του χρονικού διαστήματος πραγματοποιήσεως των επενδύσεων που θεμελιώνουν δικαίωμα φορολογικής πριμοδοτήσεως ύψους 8 % (βλ. ανωτέρω τη σκέψη 68) και ότι, κατόπιν της επίδικης αποφάσεως, η απόδοση αυτής της πριμοδοτήσεως έπρεπε να ζητηθεί σε ορισμένο αριθμό περιπτώσεων (βλ. ανωτέρω τη σκέψη 71).

78 Πάντως, παρά τις διαπιστώσεις αυτές, δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι η επίδικη απόφαση αφορά την προσφεύγουσα αποκλειστικά λόγω της αντικειμενικής της ιδιότητας ως εν δυνάμει δικαιούχου της εν λόγω πριμοδοτήσεως όπως ακριβώς και κάθε

άλλον επιχειρηματία που βρίσκεται, πράγματι ή δυνάμει, στην ίδια κατάσταση (αποφάσεις του Δικαστηρίου Πειραϊκή-Πατραϊκή κ.λπ. κατά Επιτροπής, προπαρατεθείσα, σκέψη 14, και της 2ας Φεβρουαρίου 1988, 67/85, 68/85 και 70/85, Van der Kooy κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 1988, σ. 219, σκέψη 15). Μια σειρά στοιχείων θέτει, πράγματι, την προσφεύγουσα σε μια πραγματική κατάσταση που τη χαρακτηρίζει σε σχέση με κάθε άλλον επιχειρηματία.

79 Επομένως, πρέπει να τονισθεί, όλως εξαρχής, ότι το επενδυτικό σχέδιο της προσφεύγουσας ήταν αναμφιβόλως επιλέξιμο για τη φορολογική πριμοδότηση ύψους 8 % και ότι, με την απόφαση της 30ής Ιουνίου 1993, η Επιτροπή χαρακτήρισε ρητώς τη χορήγηση ενός πακέτου ενισχύσεων προς στήριξη αυτού του σχεδίου — από τις οποίες μια ενίσχυση 360 εκατομμυρίων DEM βάσει αυτής της φορολογικής πριμοδοτήσεως — συμβατή με την κοινή αγορά. Δεν αμφισβητείται μεταξύ των διαδίκων ότι το εν λόγω σχέδιο δεν κατέστη δυνατό να πραγματοποιηθεί πλήρως πριν από την 1η Ιανουαρίου 1997, όπως απαιτείται από το άρθρο 3, παράγραφος 3, του InvZulG, όπως ίσχυε το 1993, λόγω απρόβλεπτων καταστάσεων και ανεξαρτήτων της θελήσεως της προσφεύγουσας. Είναι επίσης αποδεδειγμένο ότι το επενδυτικό σχέδιο της προσφεύγουσας δεν υπέστη καμία τροποποίηση ούτε ως προς τη φύση του ούτε ως προς την έκτασή του, κατά τη διάρκεια του συμπληρωματικού χρονικού διαστήματος των δύο ετών που ορίστηκε με το άρθρο 18, παράγραφος 1, του ετησίου φορολογικού νόμου του 1996 και ότι η παράταση αυτή της επέτρεψε να τύχει της φορολογικής πριμοδοτήσεως ύψους 8 % χωρίς να επιφέρει την παραμικρή μεταβολή στην ένσταση των διαφόρων προβλεπομένων ενισχύσεων.

80 Επιβάλλεται, στη συνέχεια, η διαπίστωση ότι από τη δικογραφία, και ιδίως από την επίδικη απόφαση (βλ. το σημείο III των αιτιολογικών σκέψεων), προκύπτει σαφώς ότι η θέσπιση του άρθρου 18, παράγραφος 1, του ετησίου φορολογικού νόμου του 1996 υπαγορεύθηκε, ιδίως, από τις προαναφερθείσες ιδιομορφίες της καταστάσεως της προσφεύγουσας.

81 Εξάλλου, κατά τη διάρκεια της διοικητικής διαδικασίας, η ιδιαίτερη αυτή κατάσταση αποτέλεσε το αντικείμενο όχι μόνο γραπτών παρατηρήσεων εκ μέρους της Γερμανικής Κυβερνήσεως και της μητρικής εταιρίας της προσφεύγουσας, αλλά και σε βάθος συζητήσεων μεταξύ της εν λόγω κυβερνήσεως και της Επιτροπής.

82 Επιπλέον, η Γερμανική Κυβέρνηση προέτεινε στην Επιτροπή να εφαρμόσει το άρθρο 18, παράγραφος 1, του ετησίου φορολογικού νόμου του 1996 μόνο στην προσφεύγουσα και να κοινοποιήσει ατομικώς όλες τις άλλες ενδεχομένως περιπτώσεις εφαρμογής αυτής της διατάξεως. Στην επίδικη απόφαση, η Επιτροπή εξέτασε ρητώς αυτή την πρόταση και εξέτασε τους λόγους για τους οποίους δεν μπορούσε να γίνει δεκτή.

83 Επομένως, είναι πρόδηλον ότι, σε αντίθεση προς αυτά που εννοεί η Επιτροπή με τα έγγραφά της, η περίπτωση της προσφεύγουσας δεν εξετάστηκε ως χαρακτηριστικό παράδειγμα ενός μεγάλου βιομηχανικού σχεδίου καλυπτομένου από το επίδικο καθεστώς ενισχύσεων.

84 Τέλος, από την ανάγνωση της επίδικης διατάξεως προκύπτει ότι η Επιτροπή, η οποία είχε ήδη εγκρίνει το καθεστώς της φορολογικής πριμοδοτήσεως ύψους 8 % (βλ. ανωτέρω τη σκέψη 3) και έκρινε τη χορήγηση ενός πακέτου ενισχύσεων υπέρ του σχεδίου Leuna 2000 — από τις οποίες η ενίσχυση των 360 εκατομμυρίων DEM βάσει αυτής της πριμοδοτήσεως — συμβατή με την κοινή αγορά (βλ. ανωτέρω σκέψη 4), ήταν διατεθειμένη να ανεύρει λύση στην περίπτωση της προσφεύγουσας. Από την απόφαση αυτή, καθώς και από τις δηλώσεις τις οποίες προέβη η Επιτροπή κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, προκύπτει ότι το εμπόδιο για μια τέτοια λύση ήταν η υποτιθέμενη αδυναμίας της Γερμανικής Κυβερνήσεως να εγγυηθεί ότι η επιμήκυνση του χρονικού διαστήματος πραγματοποιήσεως των επενδύσεων θα απέβαινε προς όφελος αποκλειστικά της προσφεύγουσας. Με άλλα λόγια, η προβαλλόμενη αδυναμία απομονώσεως της περιπτώσεως της προσφεύγουσας επί εθνικού επιπέδου, από πλευράς εφαρμογής του άρθρου 18, παράγραφος 1, του ετησίου φορολογικού νόμου του 1996, αποτελούσε σημαντικό στοιχείο της επίδικης αποφάσεως.

85 Κατά συνέπεια, πρέπει να συναχθεί το συμπέρασμα ότι η επίδικη απόφαση αφορά ατομικά την προσφεύγουσα. Επομένως, η προσφυγή πρέπει να κηρυχθεί παραδεκτή.

Επί της ουσίας

86 Προς στήριξη της προσφυγής της, η προσφεύγουσα προβάλλει διάφορους λόγους που μπορεί να συνοψισθούν ως εξής: ο πρώτος λόγος που αντλείται από την παράβαση του άρθρου 92, παράγραφος 2, στοιχείο γ', της Συνθήκης και από την έλλειψη αιτιολογίας, ο δεύτερος συνάγεται από την παράβαση του άρθρου 92, παράγραφος 3, της Συνθήκης, ο τρίτος αντλείται από την παραβίαση της αρχής της αναλογικότητας, ο τέταρτος συνάγεται από την παράβαση του άρθρου 93, παράγραφος 1, της Συνθήκης και, τέλος, ο πέμπτος λόγος αντλείται από έλλειψη αιτιολογίας. Παρά την επιγραφή του δεύτερου λόγου, που αναφέρεται αποκλειστικά στο άρθρο 92, παράγραφος 3, της Συνθήκης, η επιχειρηματολογία της προσφεύγουσας τείνει στην πραγματικότητα να καταδείξει, γενικότερα, την ύπαρξη παραβάσεως του άρθρου 92 της Συνθήκης. Κατά συνέπεια, ο λόγος αυτός μπορεί να αναχαρακτηρισθεί από την έννοια ότι αντλείται από παράβαση του άρθρου 92 της Συνθήκης.

87 Εν προκειμένω, πρέπει να εξετασθούν, όλως εξαρχής, από κοινού ο δεύτερος και ο τρίτος λόγος.

Επί του δευτέρου και τρίτου λόγου, που αντλούνται από την παράβαση του άρθρου 92 της Συνθήκης και την παραβίαση της αρχής της αναλογικότητας

Επιχειρήματα των διαδίκων

88 Όσον αφορά τον λόγο που αντλείται από την παράβαση του άρθρου 92 της Συνθήκης, η προσφεύγουσα προσάπτει στην Επιτροπή, πρώτον, ότι χαρακτήρισε ως συμπληρωματική κρατική ενίσχυση την επιμήκυνση του χρονικού διαστήματος πραγματοποιήσεως των επενδύσεων που θεμελιώνουν δικαίωμα φορολογικής πριμοδοτήσεως ύψους 8 %. Η παράταση αυτή είχε, συγκεκριμένα, ως συνέπεια απλώς

και μόνον τη διατήρηση δικαιωμάτων που κινδύνευαν να εξαφανιστούν λόγω της καθυστερήσεως που σημειώθηκε στην περάτωση ιδιαιτέρως περιπλόκων επενδυτικών σχεδίων.

89 Εκθέτει ομοίως ότι η ομάδα των εν δυνάμει δικαιούχων κατά το άρθρου 18, παράγραφος 1, του ετησίου φορολογικού νόμου του 1996 ήταν ήδη δεδομένη όταν θεσπίστηκε αυτή η διάταξη, οπότε η παράταση δεν κατέστη δυνατό να αποβεί προς όφελος επενδυτών που δεν δικαιούνταν τη φορολογική πριμοδότηση ύψους 8 % δυνάμει του InvZulG, όπως αυτός ίσχυε κατά το 1993. Συναφώς, τονίζει ότι, σύμφωνα με το άρθρο 6, παράγραφος 1, του InvZulG, η αίτηση φορολογικής πριμοδοτήσεως έπρεπε να υποβληθεί πριν από τις 30 Σεπτεμβρίου του ημερολογιακού έτους που έπεται της οικονομικής χρήσεως κατά τη διάρκεια της οποίας έπρεπε να ολοκληρωθεί η πραγματοποίηση των επενδύσεων, είχαν καταβληθεί προκαταβολές ή είχε πραγματοποιηθεί ένα μέρος των δαπανών κατασκευής. Στη συνέχεια, διευκρινίζει ότι ο ενδιαφερόμενος, εφόσον όφειλε να αρχίσει την πραγματοποίηση του επενδυτικού του σχεδίου πριν από την 1η Ιουλίου 1994, είχε ήδη κατ' ανάγκη παραγγείλει ή ζητήσει την παροχή ορισμένων υπηρεσιών κατά την ημερομηνία αυτή και, ως εκ τούτου, είχε καταβάλει προκαταβολές ή είχε υποβληθεί σε ορισμένες δαπάνες κατασκευής κατά τη διάρκεια του έτους 1994. Κατά την προσφεύγουσα, ο ενδιαφερόμενος όφειλε, κατά συνέπεια, να υποβάλει την αίτησή του για φορολογική πριμοδότηση πριν από τις 30 Σεπτεμβρίου 1995. Κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, η προσφεύγουσα υποστήριξε ότι, αν ο επενδυτής αποφάσιζε να μην καταθέσει αίτηση φορολογικής πριμοδοτήσεως για ένα δεδομένο έτος πριν από τις 30 Σεπτεμβρίου του επομένου έτους, δεν θα του επιτρεπόταν πλέον να το πράξει αργότερα. Αντιθέτως, παραδέχθηκε ότι ο επενδυτής που άρχισε την πραγματοποίηση του σχεδίου του εντός της απαιτούμενης προθεσμίας και δεν ζήτησε φορολογική πριμοδότηση πριν από τις 30 Σεπτεμβρίου 1995 για επενδύσεις πραγματοποιηθείσες το 1994 θα μπορούσε θεωρητικά να λάβει, βάσει του InvZulG όπως είχε τροποποιηθεί, φορολογική πριμοδότηση για, π.χ., εργασίες που πραγματοποιήθηκαν το 1997, εφόσον είχε υποβάλει σχετική αίτηση πριν από τις 30 Σεπτεμβρίου 1998.

90 Τέλος, η προσφεύγουσα υπογραμμίζει ότι, εν πάση περιπτώσει, η τροποποίηση του InvZulG δεν είχε ως συνέπεια καμία συμπληρωματική κρατική ενίσχυση όσον αφορά την ιδιαίτερη περίπτωσή της.

91 Δεύτερον, υποστηρίζει ότι η Επιτροπή παρέβη το άρθρο 92 της Συνθήκης εκτιμώντας ότι η παράταση του χρονικού διαστήματος πραγματοποιήσεως των επενδύσεων που θεμελιώνουν δικαίωμα φορολογικής πριμοδοτήσεως ύψους 8 % συνιστά ενίσχυση στη λειτουργία.

92 Συγκεκριμένα, η φορολογική αυτή πριμοδότηση έχει προδήλως όλα τα χαρακτηριστικά ενισχύσεως στην επένδυση, όπως ορίζονται από τον κοινοτικό δικαστή με τη νομολογία του και από την Επιτροπή με τις ανακοινώσεις της σχετικά με τη μέθοδο εφαρμογής στις περιφερειακές ενισχύσεις του άρθρου 92, παράγραφος 3, στοιχεία α' και γ', της Συνθήκης (ΕΕ 1988, C 212, σ. 2) και σχετικά με τα καθεστώτα των ενισχύσεων για σκοπούς τοπικού ενδιαφέροντος (ABl. 1979, C 31, σ. 9). Κατά την προσφεύγουσα, μια τέτοια ενίσχυση στην επένδυση δεν μπορεί — τουλάχιστον όσον αφορά την ιδιαίτερη περίπτωσή της — να καταστεί ενίσχυση στη λειτουργία από το γεγονός και μόνον της παρατάσεως του χρονικού διαστήματος πραγματοποιήσεως των επενδύσεων. Υπογραμμίζει ότι η παράταση αυτή δεν είχε ως συνέπεια μια συμπληρωματική χρηματική παροχή προς αυτήν και ότι η φορολογική πριμοδότηση ύψους 8 % έπρεπε να της χορηγηθεί δυνάμει των αποφάσεων της 30ής Ιουνίου 1993 και της 25ης Οκτωβρίου 1994, ανεξαρτήτως της ημερομηνίας αποπερατώσεως του σχεδίου της. Τέλος, προβάλλει ότι, ως προς αυτό το σχέδιο, η εν λόγω παράταση ουδόλως μετέβαλε τη στρέβλωση του ανταγωνισμού που συνδέεται εν δυνάμει με τη φορολογική πριμοδότηση ύψους 8 %, την οποία η Επιτροπή έκρινε με τις αποφάσεις της συμβατή με την κοινή αγορά.

93 Η προσφεύγουσα προσθέτει ότι η Επιτροπή περιέγραψε ανακριβώς την άποψη της Γερμανικής Κυβερνήσεως, καθόσον εκθέτει, στην επίδικη απόφαση, ότι η εν λόγω κυβέρνηση, με την κοινοποίησή της της 19ης Δεκεμβρίου 1995, εξέθεσε ότι η παράταση του χρονικού διαστήματος πραγματοποιήσεως των επενδύσεων σκοπούσε, «ως ενίσχυση στη λειτουργία, στην αύξηση του εταιρικού κεφαλαίου της οικείας επιχειρήσεως».

94 Τρίτον, η προσφεύγουσα προβάλλει ότι η Επιτροπή παρέβη το άρθρο 92, παράγραφος 3, στοιχείο α', της Συνθήκης, αποκλείοντας τη δυνατότητα εφαρμογής αυτής της διατάξεως για τον λόγο ότι η οικονομία της Ανατολικής Γερμανίας δεν είναι η μόνη ωφελούμενη από την ενίσχυση. Υπογραμμίζει ότι, κατά το άρθρο 1, παράγραφος 2, του InvZulG, οι επενδύσεις πρέπει να πραγματοποιούνται εντός των νέων ομοσπόνδων κρατών, ότι η φορολογική πριμοδότηση πρέπει να προορίζεται για το εταιρικό κεφάλαιο των μονάδων παραγωγής που βρίσκονται εγκατεστημένες εκεί και ότι η παράταση του χρονικού διαστήματος πραγματοποιήσεως των επενδύσεων δεν ασκεί εν προκειμένω επιρροή. Εξάλλου, αμφισβητεί τη λυσιτέλεια του επιχειρήματος της Επιτροπής ότι η ενίσχυση θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί για τη χρηματοδότηση δραστηριοτήτων εκτός των νέων ομοσπόνδων κρατών, τονίζοντας ότι είναι αδιάφορο το αν μια επιχείρηση, αφού πραγματοποιήσει ένα επενδυτικό σχέδιο και λάβει τις ενισχύσεις που προορίζονται για τη στήριξή του, χρησιμοποιεί τις ενισχύσεις αυτές σε άλλη μονάδα εκμεταλλεύσεως.

95 Η Επιτροπή υποστηρίζει, πρώτον, ότι το άρθρο 18, παράγραφος 1, του ετησίου φορολογικού νόμου του 1996 είχε ως συνέπεια μια συμπληρωματική κρατική ενίσχυση.

96 Προβάλλει, όλως εξαρχής, ότι η διάταξη αυτή επέτρεπε σε επιχειρήσεις που είχαν αρχίσει την πραγματοποίηση ενός επενδυτικού σχεδίου εντός της ταχθείσας προθεσμίας, πλην όμως δεν είχαν, τότε, διεκδικήσει τη φορολογική πριμοδότηση ύψους 8 %, διότι γνώριζαν ότι δεν θα μπορούσαν να το ολοκληρώσουν πριν από την 1η Ιανουαρίου 1997, να τύχουν αυτής της πριμοδοτήσεως.

97 Αμφισβητεί την ορθότητα της εκ μέρους της προσφεύγουσας ερμηνείας του άρθρου 6, παράγραφος 1, του InvZulG. Ισχυρίζεται ότι η αίτηση φορολογικής πριμοδοτήσεως ύψους 8 % δεν έπρεπε κατ' ανάγκη να υποβληθεί πριν από τις 30 Σεπτεμβρίου 1995, δεδομένου ότι ο ενδιαφερόμενος μπορούσε να περιμένει μέχρι τις 30 Σεπτεμβρίου του έτους που έπεται της χρήσεως κατά τη διάρκεια της οποίας το επενδυτικό σχέδιο έχει πλήρως πραγματοποιηθεί προκειμένου να απαιτήσει αυτή την πριμοδότηση. Επομένως, κατά την Επιτροπή, ως εκ της θεσπίσεως του άρθρου 18, παράγραφος 1, του ετησίου φορολογικού νόμου του 1996, ο επενδυτής που έχει ολοκληρώσει το σχέδιό του κατά τη διάρκεια του έτους 1998 μπορούσε να υποβάλει για πρώτη φορά, κατά το χρονικό αυτό σημείο, αίτηση φορολογικής πριμοδοτήσεως καλύπτουσα τα έτη 1994 έως 1998.

98 Στη συνέχεια, η Επιτροπή αναφέρεται στο γεγονός ότι η τροποποίηση του InvZulG συνεπαγόταν άμβλυνση των προϋποθέσεων χορηγήσεως της φορολογικής πριμοδοτήσεως ύψους 8 %. Ειδικότερα είχε ως συνέπεια την εξάλειψη του κινδύνου, για τον επενδυτή που είχε αποφασίσει να επενδύσει υπολογίζοντας ότι θα ετύγχανε αυτής της φορολογικής πριμοδοτήσεως, αδυναμίας πραγματοποιήσεως του συνόλου του επενδυτικού του σχεδίου εντός της αρχικώς προβλεφθείσας προθεσμίας.

99 Στο υπόμνημα της αντικρούσεως, επισημαίνει επίσης ότι, δεδομένου ότι το άρθρο 4 του InvZulG όριζε τη βάση υπολογισμού της φορολογικής πριμοδοτήσεως ύψους 8 % ως «το ποσό του κόστους κτήσεως και παραγωγής των επιλέξιμων επενδύσεων

που ολοκληρώνεται κατά τη διάρκεια της χρήσεως», μία επιχείρηση θα μπορούσε να τύχει αυτής της πριμοδοτήσεως για τις συμπληρωματικές επενδύσεις που θα είχε πραγματοποιήσει κατά τη διάρκεια του χρονικού διαστήματος της κατά δύο έτη παρατάσεως.

100 Τέλος, η Επιτροπή επισημαίνει ότι η τροποποίηση του InvZulG που πραγματοποιήθηκε με το άρθρο 18, παράγραφος 1, του ετησίου φορολογικού νόμου του 1996 ισοδυναμεί καθ' εαυτή προς την κατά την έννοια του άρθρου 93, παράγραφος 3, της Συνθήκης περίπτωση «να τροποποιήσουν τις ενισχύσεις», πράγμα που απαιτούσε να ενημερωθεί συναφώς και να λάβει απόφαση.

101 Δεύτερον, η Επιτροπή παραπέμπει στο σημείο IV των αιτιολογικών σκέψεων της επίδικης αποφάσεως για να καταδείξει ότι η παράταση της προθεσμίας πραγματοποιήσεως των επενδύσεων συνιστά ενίσχυση στη λειτουργία.

102 Τρίτον, εκθέτει ότι η παράταση αυτή θα μπορούσε να αποβεί προς όφελος επιχειρήσεων που είναι εγκατεστημένες εκτός των ενισχυόμενων περιφερειών, εφόσον δεν ενθαρρύνει καμία συμπληρωματική επένδυση.

103 Με τον λόγο που αντλείται από την παραβίαση της αρχής της αναλογικότητας, η προσφεύγουσα προσάπτει στην Επιτροπή ότι δεν απέκλεισε την ιδιαίτερη περίπτωσή της από την αναγνώριση του ασυμβιβάστου προς την κοινή αγορά και ότι δεν την απάλλαξε από την υποχρέωση αποδόσεως των ενισχύσεων που χορηγήθηκαν κατ' εφαρμογή του άρθρου 18, παράγραφος 1, του φορολογικού νόμου του 1996.

104 Υπενθυμίζει, όλως εξαρχής, ότι, με την απόφασή της της 30ής Ιουνίου 1993, η Επιτροπή είχε ήδη εγκρίνει τη χορήγηση ενός πακέτου ενισχύσεων υπέρ του σχεδίου Leuna 2000, μεταξύ των οποίων είναι η ενίσχυση των 360 εκατομμυρίων DEM βάσει της φορολογικής πριμοδοτήσεως ύψους 8 %. Για τη νομιμότητα αυτού του πακέτου

ενισχύσεων δεν είναι καθοριστικό το γεγονός ότι οι εργασίες έπρεπε να έχουν ολοκληρωθεί πριν από τις 31 Δεκεμβρίου 1996. Υποστηρίζει και πάλι ότι η Επιτροπή δεν είχε καμία βασική αντίρρηση, από πλευράς κρατικών κανόνων περί των κρατικών ενισχύσεων, όσον αφορά την εφαρμογή του άρθρου 18, παράγραφος 1, του ετησίου φορολογικού νόμου του 1996 στην ιδιαίτερη περίπτωσή της.

105 Η προσφεύγουσα εκθέτει ότι η επίδικη απόφαση, σε πολλά σημεία, αναφέρεται στην ιδιαίτερη κατάστασή της, ότι η Γερμανική Κυβέρνηση δήλωσε ότι το άρθρο 18, παράγραφος 1, του ετησίου φορολογικού νόμου του 1996 θεσπίστηκε λόγω του σχεδίου Leuna 2000 και ότι η Γερμανική και η Γαλλική Κυβέρνηση, καθώς και η Elf, διευκρίνισαν σαφώς, κατά τη διάρκεια της διοικητικής διαδικασίας, ότι το σχέδιο αυτό παρουσίαζε μια σειρά ιδιομορφιών που τη διέκριναν από άλλες επιχειρήσεις που μπορούσαν να τύχουν του ευεργετήματος της προπαρατεθείσας διατάξεως. Υπενθυμίζει την πρόταση που έκανε η Γερμανική Κυβέρνηση στην Επιτροπή κατά τη διάρκεια της διοικητικής διαδικασίας (βλ. ανωτέρω σκέψη 81) και τονίζει ότι, με έγγραφο της 25ης Σεπτεμβρίου 1997, υπέβαλε στην Επιτροπή ένα σχέδιο εναλλακτικής διατυπώσεως των διατάξεων της επίδικης αποφάσεως που θα επέτρεπε, χάρη σε μια γενική δήλωση, να καλυφθεί η ιδιαίτερη περίπτωσή της.

106 Κατά την προσφεύγουσα, υπό τις περιστάσεις αυτές, η Επιτροπή δεν μπορούσε να περιοριστεί σε μια γενική και αφηρημένη ανάλυση του άρθρου 18, παράγραφος 1, του ετησίου φορολογικού νόμου του 1996, άλλ' έπρεπε επίσης να αποφανθεί χωριστά επί της ιδιαίτερης περιπτώσεώς της. Θεωρεί ότι η Επιτροπή, αρνούμενη την πρόταση της Γερμανικής Κυβερνήσεως και προβαίνοντας σε μια γενική δήλωση περί ασυμβιβάστου, έλαβε ένα μέτρο δυσανάλογο σε σχέση προς τον επιδιωκόμενο σκοπό και της επέβαλε ασκόπως μια σημαντική χρηματοοικονομική επιβάρυνση.

107 Η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι κανένας λόγος διαδικαστικής φύσεως δεν εμπόδιζε την Επιτροπή να αντιμετωπίσει χωριστά την ιδιαίτερη περίπτωσή της. Προσθέτει ότι η λύση που προέτεινε η Γερμανική Κυβέρνηση ήταν νομικώς δυνατή και δεν παρουσίαζε δυσκολίες επί διοικητικού επιπέδου. Η Επιτροπή δεν μπορεί, ιδίως, να αντιτείνει ότι δεν ήταν δυνατόν, κατά το γερμανικό δίκαιο, να θεσπισθεί ένας

ομοσπονδιακός νόμος για την περίπτωση αποκλειστικά της προσφεύγουσας. Συγκεκριμένα, η θέσπιση ενός ατομικού νόμου είναι αθέμιτη μόνο στην περίπτωση που αφορά το άρθρο 19, παράγραφος 1, πρώτη περίοδος, του γερμανικού Θεμελιώδους Νόμου, ήτοι στο ενδεχόμενο περιορισμού από τον νόμο ενός θεμελιώδους δικαιώματος και όχι όταν, όπως εν προκειμένω, ο νόμος δημιουργεί ένα δικαίωμα.

108 Η Επιτροπή αρνείται ότι δεν τήρησε την αρχή της αναλογικότητας.

109 Επισημαίνει, όλως εξαρχής, ότι η Γερμανική Κυβέρνηση δεν της κοινοποίησε ένα γενικό καθεστώς ενισχύσεων, οπότε, για διαδικαστικούς λόγους, δεν της ήταν δυνατόν να αντιμετωπίσει χωριστά την περίπτωση της προσφεύγουσας. Θεωρεί ότι, αν η εν λόγω κυβέρνηση είχε θελήσει να αποφανθεί ταυτοχρόνως επί μιας ειδικής ενισχύσεως υπέρ της προσφεύγουσας, θα όφειλε επίσης να της ανακοινώσει χωριστά μια τέτοια ενίσχυση, μάλιστα δε να μεταβάλει την αρχική της κοινοποίηση ενός σχεδίου ατομικής ενισχύσεως.

110 Στην συνέχεια, η Επιτροπή αμφισβητεί ότι το άρθρο 18, παράγραφος 1, του ετησίου φορολογικού νόμου του 1996 είχε τον χαρακτήρα ατομικής διατάξεως. Τονίζει ότι η ίδια εξάλλου η Γερμανική Κυβέρνηση είχε δηλώσει ότι δεν ήταν δυνατό, για νομικούς λόγους, να εκδώσει έναν ομοσπονδιακό νόμο για την περίπτωση αποκλειστικά της προσφεύγουσας και εκθέτει ότι δεν εναπέκειτο σ' αυτή να επαληθεύσει την ορθότητα αυτής της δηλώσεως.

111 Εξάλλου, ως προς τους λόγους για τους οποίους η προταθείσα από τη Γερμανική Κυβέρνηση λύση δεν μπορούσε να γίνει δεκτή, παραθέτει τις τρεις τελευταίες παραγράφους του σημείου IV των αιτιολογικών σκέψεων της επίδικης αποφάσεως. Υπογραμμίζει, κατ' ουσίαν, ότι το άρθρο 18, παράγραφος 1, του ετησίου φορολογικού νόμου του 1996 είχε ήδη αρχίσει να ισχύει και συνιστούσε διάταξη γενικής φύσεως που μπορούσε να τύχει αυτομάτως επικλήσεως από κάθε επενδυτή που πληρούσε τις αντικειμενικές προϋποθέσεις.

112 Τέλος, η Επιτροπή θεωρεί ότι, εν πάση περιπτώσει, η ιδιαίτερη κατάσταση της προσφεύγουσας δεν δικαιολογούσε παρέκκλιση με την επίδικη απόφαση. Συγκεκριμένα, ως προς το σχέδιο της, η προσφεύγουσα, δεν απέδειξε ούτε ότι η παράταση του χρονικού διαστήματος πραγματοποιήσεως των επενδύσεων που θεμελιώνουν δικαίωμα για τη φορολογική πριμοδότηση την ώθησε να πραγματοποιήσει συμπληρωματικές επενδύσεις στις ενισχυόμενες περιφέρειες ούτε ότι η παράταση αυτή είχε ως συνέπεια ενίσχυση στη λειτουργία.

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

113 Εκ προοιμίου πρέπει να υπομνησθεί ότι το άρθρο 92 της Συνθήκης έχει ως σκοπό να εξασφαλίσει ότι ο ανταγωνισμός δεν νοθεύεται εντός της εσωτερικής αγοράς [βλ. άρθρο 3, στοιχείο ζ', της Συνθήκης ΕΚ (νυν, κατόπιν τροποποιήσεως άρθρο 3, στοιχείο ζ', ΕΚ)]. Το άρθρο 92, παράγραφος 1, της Συνθήκης χαρακτηρίζει ασυμβίβαστες με την κοινή αγορά τις κρατικές ενισχύσεις που νοθεύουν ή απειλούν να νοθεύσουν τον ανταγωνισμό κατά το μέτρο που επηρεάζουν τις μεταξύ των κρατών μελών εμπορικές συναλλαγές.

114 Πρέπει επίσης να τονισθεί ότι, οσάκις η Επιτροπή έχει σημαντική ελευθερία εκτιμήσεως, όπως συμβαίνει στην περίπτωση της εφαρμογής του άρθρου 92 της Συνθήκης, το Δικαστήριο, κατά τον έλεγχο της νομιμότητας της ασκήσεως της ελευθερίας αυτής, δεν μπορεί να υποκαθιστά την αρμόδια αρχή, προβαίνοντας στις συναφείς εκτιμήσεις, αλλά οφείλει να περιορίζεται στην εξέταση του αν οι εκτιμήσεις αυτές ενέχουν πρόδηλο σφάλμα ή κατάχρηση εξουσίας (αποφάσεις του Δικαστηρίου της 14ης Ιανουαρίου 1997, C-169/95, Ισπανία κατά Επιτροπής, Συλλογή 1997, σ. I-135, σκέψη 34, και της 5ης Οκτωβρίου 2000, C-288/96, Γερμανία κατά Επιτροπής, Συλλογή 2000, σ. I-8237, σκέψη 26).

115 Εξάλλου, πρέπει να υπομνησθεί ότι η αρχή της αναλογικότητας απαιτεί οι πράξεις των κοινοτικών οργάνων να μην υπερβαίνουν τα όρια αυτού που είναι κατάλληλο και αναγκαίο για την επίτευξη του επιδιωκομένου σκοπού, ενώ εξυπακούεται ότι,

όταν υφίσταται δυνατότητα επιλογής μεταξύ περισσοτέρων του ενός καταλλήλων μέτρων, πρέπει να γίνεται προσφυγή στο λιγότερο αναγκαστικό (απόφαση του Δικαστηρίου της 17ης Μαΐου 1984, 15/83, Denkavit Nederland, Συλλογή 1984, σ. 2171, σκέψη 25, και απόφαση του Πρωτοδικείου της 29ης Σεπτεμβρίου 2000, Τ-55/99, CETM κατά Επιτροπής, Συλλογή 2000, σ. II-3207, σκέψη 163).

116 Τέλος, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι το γεγονός ότι στην Επιτροπή περιέρχεται, επισήμως, κοινοποίηση που έχει ως αντικείμενο ένα καθεστώς ενισχύσεων ουδόλως την εμποδίζει, παράλληλα με μια γενική και αφηρημένη εξέταση του καθεστώτος αυτού, να εξετάσει την εφαρμογή του σε μια συγκεκριμένη περίπτωση. Ομοίως, στην απόφαση που εκδίδει κατόπιν της εξετάσεως στην οποία προβαίνει, η Επιτροπή έχει τη δυνατότητα να εκτιμήσει ότι ορισμένες περιπτώσεις εφαρμογής του κοινοποιηθέντος καθεστώτος ενισχύσεων συνιστούν ενίσχυση, ενώ άλλες όχι, ή να χαρακτηρίσει ορισμένες περιπτώσεις ασυμβίβαστες προς την κοινή αγορά. Στην άσκηση της ευρείας της ευχέρειας εκτιμήσεως, μπορεί, ιδίως, να προβεί σε διαφοροποίηση μεταξύ των δικαιούχων βάσει του κοινοποιηθέντος καθεστώτος ενισχύσεων, ενόψει ορισμένων χαρακτηριστικών τους ή προϋποθέσεων στις οποίες ανταποκρίνονται [βλ., π.χ., την απόφαση 2000/394/ΕΚ της Επιτροπής, της 25ης Νοεμβρίου 1999, σχετικά με τα μέτρα ενίσχυσης σε επιχειρήσεις της Βενετίας και της Chioggia, που προβλέπονται από τον νόμο 30/1997 και τον νόμο 206/1995, περί απαλλαγών ή μειώσεων των κοινωνικών εισφορών (ΕΕ L 150, σ. 50)].

117 Εν προκειμένω, η Επιτροπή δεν μπορούσε να αρκεστεί σε μια γενική και αφηρημένη ανάλυση του άρθρου 18, παράγραφος 1, του ετησίου φορολογικού νόμου του 1996, αλλ' όφειλε επίσης να εξετάσει την ειδική περίπτωση της προσφεύγουσας. Μια τέτοια εξέταση επιβαλλόταν όχι μόνον ενόψει των ιδιομορφιών του επενδυτικού του σχεδίου της προσφεύγουσας (βλ. ανωτέρω τη σκέψη 79) — του οποίου η Επιτροπή είχε πλήρως γνώση — αλλά και λόγω του γεγονότος ότι, κατά τη διοικητική διαδικασία, η Γερμανική Κυβέρνηση διατύπωσε ρητό αίτημα υπό αυτή την έννοια.

118 Η Επιτροπή δεν μπορεί να αντιτείνει, συναφώς, ότι το άρθρο 18, παράγραφος 1, του ετησίου φορολογικού νόμου του 1996 είχε ήδη αρχίσει να ισχύει και συνιστούσε διάταξη γενικής φύσεως, που μπορούσε να τύχει αυτομάτως επικλήσεως από κάθε επενδυτή που πληρούσε τις αντικειμενικές προϋποθέσεις που προβλέπονταν για την εφαρμογή της. Ενδεχομένως, θα εναπέκειτο, πράγματι, στην Ομοσπονδιακή

Δημοκρατία της Γερμανίας να λάβει όλα τα αναγκαία νομοθετικά, κανονιστικά και διοικητικά μέτρα για την εφαρμογή της αποφάσεως της Επιτροπής. Αυτό ακριβώς το κράτος οφείλει να υποστεί τις συνέπειες από τις ενδεχόμενες δυσκολίες που προκύπτουν από την καθυστερημένη του κοινοποίηση του επίδικου καθεστώτος ενισχύσεων.

119 Υπό το φως αυτών των αρχών και διαπιστώσεων πρέπει να εξεταστούν τα επιχειρήματα των διαδίκων.

120 Στην επίδικη απόφαση, η Επιτροπή εκτίμησε, όλως εξαρχής, ότι παράταση του χρονικού διαστήματος πραγματοποιήσεως των επενδύσεων που θεμελιώνουν δικαίωμα για τη φορολογική πριμοδότηση ύψους 8 %, που εισήχθη με το άρθρο 18, παράγραφος 1, του ετησίου φορολογικού νόμου του 1996, συνιστά συμπληρωματική κρατική ενίσχυση υπέρ των επιχειρήσεων που πραγματοποίησαν επενδύσεις στα νέα ομόσπονδα κράτη. Στη συνέχεια, εξέθεσε ότι η ενίσχυση αυτή δεν ενθάρρυνε καμία πρόσθετη επένδυση και, κατά συνέπεια, έπρεπε να θεωρηθεί ως ενίσχυση στη λειτουργία προς τον σκοπό αυξήσεως του εταιρικού κεφαλαίου των οικείων επιχειρήσεων. Τέλος, απαίτησε τη δυνατότητα εφαρμογής της προβλεπόμενης στο άρθρο 92, παράγραφος 3, στοιχείο α', της Συνθήκης παρεκκλίσεως για τον λόγο, ιδίως, ότι η ενίσχυση αυτή στη λειτουργία δεν θα απέβαινε αποκλειστικά προς όφελος της οικονομίας των νέων ομοσπόνδων κρατών. Πράγματι, κατά την Επιτροπή, «οι επιχειρήσεις οι οποίες πληρούν τις προϋποθέσεις δύνανται επίσης να διατηρούν μονάδες εκμετάλλευσης αλλού και ως εκ τούτου να χρησιμοποιούν την ενίσχυση για τη χρηματοδότηση δραστηριοτήτων εκτός της Ανατολικής Γερμανίας».

121 Από τη δικογραφία και τις διευκρινίσεις που παρέσχε η Επιτροπή κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση προκύπτει ότι έκανε διάκριση μεταξύ δύο διαφορετικών κατηγοριών εν δυνάμει δικαιούχων του εν λόγω μέτρου ενισχύσεως για να καταλήξει σε αυτά τα συμπεράσματα.

122 Η πρώτη κατηγορία αποτελείται από τις επιχειρήσεις που αποφάσισαν να πραγματοποιήσουν ένα επενδυτικό σχέδιο στα νέα ομόσπονδα κράτη υπολογίζοντας στη

φορολογική πριμοδότηση ύψους 8 %, οι οποίες άρχισαν την πραγματοποίηση του σχεδίου τους μεταξύ της 1ης Ιανουαρίου 1993 και της 30ής Ιουνίου 1994 και υπέβαλαν σε εύθετο χρόνο αιτήσεις μερικών καταβολών της εν λόγω πριμοδοτήσεως, οι οποίες, σε αντίθεση προς τις αρχικές τους προβλέψεις, δεν κατόρθωσαν τελικά να ολοκληρώσουν το σχέδιο αυτό πριν από την 1η Ιανουαρίου 1997. Στην επίδικη απόφαση, η Επιτροπή τονίζει, συναφώς, ότι «οι επιχειρήσεις, οι οποίες αποφάσισαν να πραγματοποιήσουν επενδύσεις βασιζόμενες στη φορολογική πριμοδότηση των επενδύσεων ύψους 8 % χωρίς να προβλέψουν συγκεκριμένο χρονικό περιθώριο για τους κινδύνους που συνδέονται με αυτές, αποδέχτηκαν τη χορήγηση επενδυτικών ενισχύσεων οι οποίες ενδέχεται να είναι χαμηλότερες από εκείνες που θα ελάμβαναν εάν πληρούσαν τις προϋποθέσεις του νόμου περί φορολογικής πριμοδότησης των επενδύσεων του 1993, και θεώρησαν τις επενδύσεις τους αποδοτικές παρά τους εν λόγω κινδύνους». Προσθέτει ότι «[η] παράταση της προθεσμίας δεν οδηγεί στην πραγματοποίηση πρόσθετων επενδύσεων και ενδεχομένως δεν θα έχει καμία επίδραση στην ολοκλήρωση των επενδύσεων που έχουν ήδη αρχίσει». Η Επιτροπή, κληθείσα από το Πρωτοδικείο, κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, να παράσχει διευκρινίσεις, δήλωσε ότι, ως προς τις επιχειρήσεις που εμπίπτουν στην πρώτη κατηγορία, το άρθρο 18, παράγραφος 1, του ετησίου φορολογικού νόμου του 1996 προέβλεψε μια συμπληρωματική κρατική ενίσχυση, καθόσον «εξαλείφει τον κίνδυνο», για τις επιχειρήσεις αυτές, να μην ολοκληρώσουν το επενδυτικό τους σχέδιο εντός της απαιτούμενης προθεσμίας.

123 Η δεύτερη κατηγορία περιλαμβάνει τις επιχειρήσεις που άρχισαν επίσης να πραγματοποιούν ένα επενδυτικό σχέδιο εντός των νέων ομοσπόνδων κρατών μεταξύ της 1ης Ιανουαρίου 1993 και της 30ής Ιουλίου 1994, δεν υπέβαλαν όμως αίτηση φορολογικής πριμοδοτήσεως ύψους 8 % πριν από τη θέσπιση του άρθρου 18, παράγραφος 1, του ετησίου φορολογικού νόμου του 1996, διότι γνώριζαν ότι δεν θα ήταν σε θέση να περατώσουν το σχέδιό τους πριν από την 1ην Ιανουαρίου 1997. Η Επιτροπή υποστηρίζει ότι, λόγω της κατά δύο έτη παρατάσεως που επήλθε με αυτή τη διάταξη, οι επιχειρήσεις αυτές δεν μπορούσαν στο εξής να αξιώσουν καταβολή της εν λόγω φορολογικής πριμοδοτήσεως. Αυτό συνιστά όχι παρότρυνση για συμπληρωματικές επενδύσεις, αλλά «απροσδόκητο κέρδος για τις επιχειρήσεις που είχαν αρχικά υπολογίσει τις επενδύσεις τους έτσι ώστε να καταστούν αποδοτικές ακόμη και χωρίς αυτή την ενίσχυση». Πρέπει να τονισθεί ότι, κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, η προσφεύγουσα παραδέχθηκε ότι, θεωρητικά, μια επιχείρηση που άρχισε την πραγματοποίηση ενός επενδυτικού του σχεδίου εντός της απαιτούμενης προθεσμίας, αλλά δεν ζήτησε τη χορήγηση της φορολογικής πριμοδοτήσεως ύψους 8 % πριν από τη θέσπιση του άρθρου 18, παράγραφος 1, του ετησίου φορολογικού νόμου του 1996, θα μπορούσε, συνεπεία της εφαρμογής αυτής της διατάξεως, να

λάβει την εν λόγω πριμοδότηση για έργα πραγματοποιηθέντα το 1997 υποβάλλοντας, για πρώτη φορά, σχετική αίτηση πριν από τις 30 Σεπτεμβρίου 1998 (βλ. ανωτέρω τη σκέψη 89). Κατ' αυτόν τον τρόπο, αναγνωρίζει ότι η εν λόγω διάταξη μπορούσε να δημιουργήσει ένα «απροσδόκητο κέρδος» υπέρ ορισμένων επιχειρήσεων.

124 Πάντως, η Επιτροπή κατατάσσει την προσφεύγουσα μεταξύ των επιχειρήσεων της πρώτης κατηγορίας. Κατά συνέπεια, δεν χρειάζεται, εν προκειμένω, να κριθεί η ορθότητα του προσδιορισμού της δεύτερης κατηγορίας ούτε, επομένως, η διάσταση, μεταξύ των διαδίκων, ως προς την ερμηνεία του άρθρου 6, παράγραφος 1, του InvZulG (βλ. ανωτέρω τις σκέψεις 89 και 97).

125 Ως προς την προσφεύγουσα, πρέπει να θεωρηθεί ότι το άρθρο 18, παράγραφος 1, του ετησίου φορολογικού νόμου του 1996 δεν είχε, προδήλως, ως συνέπεια τη συμπληρωματική ενίσχυση ούτε, επομένως, ενίσχυση στη λειτουργία.

126 Πράγματι, από τη δικογραφία προκύπτει ότι η προσφεύγουσα δεν προχώρησε στο σχέδιο Leuna 2000 αναλαμβάνοντας τον κίνδυνο να μην μπορέσει να το περατώσει πριν από την 1η Ιανουαρίου 1997, ημερομηνία την οποία αφορά το άρθρο 3, παράγραφος 3, του InvZulG, όπως ίσχυε το 1993. Εκτός του γεγονότος ότι είχε προβλέψει ορισμένα χρονικά περιθώρια για την πραγματοποίηση αυτού του σχεδίου — η οποία έπρεπε αρχικά να ολοκληρωθεί τον Ιούλιο του 1996 —, έχει σημασία να υπογραμμισθεί ότι η επελθούσα καθυστέρηση οφειλόταν σε περιστάσεις τελείως ανεξάρτητες της θελήσεώς της και τις οποίες δεν όφειλε κατ' ανάγκη να πιθανολογήσει όταν έλαβε την απόφασή της για την επένδυση. Δεν είναι επομένως δυνατή η εικασία ότι η προσφεύγουσα είχε εκτιμήσει το επενδυτικό της σχέδιο ως «αποδοτικό» ακόμη και ελλείψει καταβολής της φορολογικής πριμοδοτήσεως ύψους 8 %.

127 Η Επιτροπή δεν μπορούσε επιπλέον να καταλήξει ότι υφίστατο οποιαδήποτε άλλη συμπληρωματική κρατική ενίσχυση υπέρ της προσφεύγουσας. Ειδικότερα, η Επιτροπή, η οποία, ήδη εξαρχής, γνώριζε επακριβώς τη φύση και την έκταση του επενδυτικού του σχεδίου της προσφεύγουσας, καθώς και το ύψος και την ένταση των διαφόρων ενισχύσεων που χορηγήθηκαν για αυτό (βλ., ιδίως, την απόφαση της 30ής Ιουνίου 1993), δεν μπορούσε παρά να διαπιστώσει ότι οι διάφορες αυτές

παράμετροι ουδόλως μεταβλήθηκαν συνεπεία του γεγονότος της κατά δύο έτη παρατάσεως του χρονικού διαστήματος πραγματοποιήσεως των επενδύσεων, που θεμελιώνουν δικαίωμα φορολογικής πριμοδοτήσεως ύψους 8 %.

128 Τέλος, ως προς την επιχειρηματολογία που η Επιτροπή αντλεί από τον καθορισμό της βάσης υπολογισμού της φορολογικής αυτής πριμοδοτήσεως για να θεωρήσει ότι η ανωτέρω παράταση καθιστούσε δυνατό σε μια επιχείρηση να αποκομίσει όφελος από την εν λόγω πριμοδότηση για επενδύσεις που πραγματοποιούνται κατά τη διάρκεια του νέου χρονικού διαστήματος των δύο ετών (βλ. ανωτέρω την σκέψη 99), πρέπει να παρατηρηθεί ότι η επιχειρηματολογία αυτή είναι τελείως αντίθετη στον ισχυρισμό της ότι η εν λόγω παράταση δεν ενθάρρυνε καμία συμπληρωματική επένδυση. Πρέπει, επιπλέον, να υπομνησθεί ότι, κατά το άρθρο 3, παράγραφος 3, του InvZulG (στην αρχική και την τροποποιηθείσα μορφή του), η πραγματοποίηση του επενδυτικού της σχεδίου έπρεπε να αρχίσει — και επομένως η έκτασή του έπρεπε να είναι ήδη καθορισμένη — μεταξύ της 31ης Δεκεμβρίου 1992 και της 1ης Ιουλίου 1994. Όσον αφορά, ειδικότερα, την προσφεύγουσα, από τη δικογραφία και τις διευκρινίσεις που παρέσχε κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση προκύπτει ότι το σχέδιό της, πριν από την εφαρμογή του, είχε καθορισθεί με ακρίβεια και είχε αποτελέσει το αντικείμενο σε βάθος συζητήσεων τόσο με τις γερμανικές αρχές όσο και με την Επιτροπή (βλ., ιδίως, την απόφαση της 30ής Ιουνίου 1993).

129 Εν πάση περιπτώσει, ακόμη και στην υποθετική περίπτωση κατά την οποία γίνει δεκτό ότι το άρθρο 18, παράγραφος 1, του ετησίου φορολογικού νόμου του 1996 είχε ως συνέπεια συμπληρωματική κρατική ενίσχυση και υπέρ της προσφεύγουσας, δεν δικαιολογούνταν να χαρακτηρισθεί η ενίσχυση αυτή ασυμβίβαστη προς την κοινή αγορά στην περίπτωσή της. Συναφώς, πρέπει να υπομνησθεί, αφενός, ότι η Επιτροπή όχι μόνο δεν προέβαλε καμία αντίρρηση κατά του καθεστώτος της φορολογικής πριμοδοτήσεως ύψους 8 %, αλλ' επιπλέον δήλωσε ρητά ότι η χορήγηση ενός πακέτου ενισχύσεων υπέρ του σχεδίου Leuna 2000 — από τις οποίες 360 εκατομμύρια DEM βάσει αυτής της πριμοδοτήσεως — ήταν συμβατή με την κοινή αγορά δυνάμει του άρθρου 92, παράγραφος 3, της Συνθήκης και, αφετέρου, ότι η παράταση απλώς και μόνον του χρονικού διαστήματος πραγματοποιήσεως των επενδύσεων δεν μπορούσε να μεταβάλει τη φύση και την έκταση αυτού του σχεδίου ή το ύψος και τη δραστικότητα αυτού του πακέτου ενισχύσεων. Υπό τις συνθήκες αυτές, η Επιτροπή δεν είχε κανένα λόγο να υποθέσει ότι η εν λόγω παράταση μπορούσε να νοθεύσει ή να απειλήσει να νοθεύσει τον ανταγωνισμό, τουλάχιστον σε σημαντικότερο βαθμό από το σχέδιο Leuna 2000 όπως είχε αρχικώς κοινοποιηθεί, οπότε θα ήταν ασυμβίβαστη προς την κοινή αγορά.

130 Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι, όσον αφορά την προσφεύγουσα, η Επιτροπή όφειλε να εκτιμήσει ότι το άρθρο 18, παράγραφος 1, του ετησίου φορολογικού νόμου του 1996 δεν είχε ως συνέπεια τη συμπληρωματική κρατική ενίσχυση ή, τουλάχιστον, ότι η θεσπισθείσα συμπληρωματική ενίσχυση ήταν συμβατή με την κοινή αγορά.

131 Απέχοντας να ενεργήσει κατ' αυτόν τον τρόπο, καταλήγοντας, σε όλες τις περιπτώσεις, ότι η διάταξη αυτή έχει ως συνέπεια συμπληρωματική κρατική ενίσχυση, κρίνοντας ότι η εν λόγω ενίσχυση είναι ασυμβίβαστη προς την κοινή αγορά και απαιτώντας την κατάργηση της εν λόγω διατάξεως, η Επιτροπή δεν εφάρμοσε ορθά το άρθρο 92 της Συνθήκης καθώς και την αρχή της αναλογικότητας.

132 Κατά συνέπεια, ο δεύτερος και ο τρίτος λόγος είναι βάσιμοι. Επομένως, η επίδικη απόφαση πρέπει να ακυρωθεί καθόσον αφορά την κατάσταση της προσφεύγουσας, χωρίς να χρειάζεται απόφανση για τα λοιπά επιχειρήματα που αυτή επικαλείται προς στήριξη αυτών ή άλλων λόγων.

Επί των δικαστικών εξόδων

133 Κατά το άρθρο 87, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα, εφόσον υπάρχει σχετικό αίτημα. Δεδομένου ότι η Επιτροπή ηττήθηκε, πρέπει να καταδικαστεί, εκτός των δικών της εξόδων, στα δικαστικά έξοδα της προσφεύγουσας, σύμφωνα με το αίτημα αυτής.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ (πέμπτο πενταμελές τμήμα)

αποφασίζει:

1) **Ακυρώνει την απόφαση 98/194/ΕΚ της Επιτροπής, της 1ης Οκτωβρίου 1997, όσον αφορά την παράταση του καθεστώτος φορολογικής πριμοδότησης των επενδύσεων ύψους 8 % για επενδύσεις στα νέα ομόσπονδα κράτη κατ' εφαρμογήν του φορολογικού νόμου του 1996 καθόσον αφορά την κατάσταση της προσφεύγουσας.**

2) **Η Επιτροπή φέρει τα δικαστικά της έξοδα καθώς και τα έξοδα της προσφεύγουσας.**

Lindh García-Valdecasas Cooke

Βηλαράς Forwood

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 22 Νοεμβρίου 2001.

Ο Γραμματέας

H. Jung

Ο Πρόεδρος

J. D. Cooke